

Insamlingen i siffror 2019

En rapport om insamling av gåvor och bidrag bland
Giva Sveriges medlemmar



Branschorganisationen
för tryggt givande

Innehåll

Sammanfattning	2
Inledning	3
Händelser i omvärlden 2019	3
Coronakrisens påverkan på insamling av gåvor	4
1. Insamlingen i siffror	6
1.1 Om rapporten	6
1.2 Totalt insamlade medel når över 9 miljarder kronor	7
1.3 Genomsnittlig tillväxt 7,6 %	8
1.4 Förändring i totalt insamlade medel	10
1.5 Insamlade medel per medlemskategori.....	10
1.6 Totalt insamlade medel per ändamålskategori.....	13
1.7 Insamling av gåvor till trosbaserade organisationer.....	15
1.8 Organisationer i topp	16
2. Insamling per givarkategori.....	18
2.1 Allmänhetens givande.....	22
2.2 Gåvor och bidrag från företag	30
2.3 Gåvor och bidrag från andra organisationer (icke offentliga).....	33
2.6 Bidrag från Postkodlotteriet	34
3. Insamling per medlemskategori	37
3.1 Medlemmar 0–4,9 miljoner kronor	38
3.2 Medlemmar 5–9,9 miljoner kronor	39
3.3 Medlemmar 10–19 miljoner kronor	40
3.4 Medlemmar 20–49 miljoner kronor	41
3.5 Medlemmar 50–99 miljoner kronor	42
3.6 Medlemmar >100 miljoner kronor	43
Kontakt.....	44

Sammanfattning

Under 2019 samlade Giva Sveriges medlemmar in 9,1 miljarder kronor i gåvor och bidrag från allmänheten, företag och organisationer. Det är en ökning med 390 miljoner kronor eller 4,5% jämfört med 2018.

Sett över en 10-årsperiod har insamlingen av gåvor mer än fördubblats, den har ökat från 4,4 miljarder kronor 2009 till 9,1 miljarder kronor. Den årliga tillväxten under samma period har varit i genomsnitt 7,4%. Årets ökning är alltså lägre än 10-årsnittet men betydligt högre än mellan 2017–2018 då den bara var 0,3%.

Ökningen 2019 förklaras framförallt av allmänhetens gåvor till organisationerna. Testamenterade gåvor visar en nettoökning på 462 miljoner kronor och övrig insamling från allmänheten ökar med 245 miljoner kronor. Postkodlotteriets bidrag minskar något jämfört med 2018 medan gåvor och bidrag från andra organisationer och företag i stort sett är oförändrade.

Fördelningen av gåvor mellan de olika givarkategorierna visar att allmänheten (inklusive testamenten) står för 69% av alla gåvor och bidrag, företagen för 10%, andra organisationer för 13% och Postkodlotteriet för 8%. Den största skillnaden mot föregående år är att testamenten utgör en större andel medan företag och andra organisationer en mindre.

Huvudsakligen är det de största medlemsorganisationernas ökade insamling av gåvor som bidrar till den totala ökningen. Det är 21 organisationer som samlar in 100 miljoner kronor eller mer vilket är en ökning med en organisation sedan föregående år. Dessa organisationer samlar tillsammans in 75% av alla gåvor och bidrag. Topplistan över de 10 största organisationerna innehåller samma organisationer som föregående år men den inbördes ordningen har förändrats.

Fördelningen av gåvor och bidrag mellan organisationernas huvudändamål visar att ändamålen Barn och unga, Forskning samt Humanitärt bistånd är de huvudändamål som samlar in mest. En dryg tiondel av insamlade gåvor och bidrag går till organisationer som definierar sig som trosbaserade organisationer. Organisationer som definierar sig som trosbaserade står för 11% av totalt insamlade gåvor och bidrag.

Externa digitala plattformar ökar i betydelse där Facebook är den främsta kanalen och står för 110 miljoner kronor av cirka 130 miljoner kronor. Det är endast sju organisationer uppger att de tagit emot gåvor via Instagram. Huvuddelen av gåvorna via externa plattformar ges till de stora organisationerna men som andel av den totala insamlingen av gåvor är de externa plattformarna mycket viktiga för mindre organisationer.

Inledning

Giva Sverige är en branschorganisation som arbetar för tryggt och ökat givande genom etisk, transparent och professionell insamling av gåvor. Giva Sverige har nästan 160 medlemsorganisationer som representerar en bredd av ändamål och tillsammans har de 1,4 miljoner medlemmar, 64 000 volontärer och 14 000 anställda.

Gåvor och bidrag innebär både en breddad finansiering och ett ökat engagemang för ideella organisationer. Genom att förbättra förutsättningarna för insamling av gåvor vill vi bidra till ett starkt civilsamhälle. En viktig del i vårt arbete är att bidra till ökad kunskap om insamling och givande i Sverige hos våra medlemsorganisationer, andra organisationer och intressenter, beslutsfattare och allmänheten. Den här rapporten utgör en grund för att sprida kunskap om hur insamlingen av gåvor ser ut och utvecklas över tid. I och med spridningen av coronaviruset har det under de första månaderna 2020 skett omvälvande förändringar som ingen kunnat förutspå. I osäkra tider som dessa ser vi att det finns ett än mer angeläget behov av kunskap och faktaunderlag.

Rapporten bygger på en årlig återkommande undersökning bland medlemsorganisationerna. Med hjälp av den här statistiken kan vi jämföra insamling av gåvor till olika ändamål, från olika givarkategorier samt förändringar över tid. Rapporten ger medlemmar och andra intresserade ett kunskapsunderlag för framåtriktat och strategiskt arbete. Den ger också Giva Sverige ett kunskapsunderlag för att förbättra förutsättningarna för insamling av gåvor i Sverige.

Rapporten är indelad i tre kapitel där det första kapitlet ger en översikt över insamlingen av gåvor och bidrag, det andra kapitlet ger fördjupande kunskap om de olika givarkategorierna och det tredje kapitlet visar hur insamlingen av gåvor ser ut för de olika storlekskategorierna av organisationer.

Händelser i omvärlden 2019

Varje år sker händelser som påverkar både människors vilja och benägenhet att ge och organisationernas verksamheter. Det kan också vara förutsättningar för givande som förändras. För att sätta in utvecklingen av insamling av gåvor och bidrag i ett sammanhang lyfts här ett par punkter som har haft inverkan på medlemmars insamling av gåvor under 2019.

Medlemsorganisationer som arbetar med internationellt bistånd uppger att cyklonen Idai som i mars främst drabbade Mocambique, Zimbabwe och Malawi bidrog till ökat engagemang och därmed ökat givande. På flera håll i världen syns konsekvenser av klimatförändringarna. Bland de mest uppenbara är de stora skogsbränder som härjar i Australien och även i Amazonas. Bränderna i Amazonas mobiliserade engagemang och ledde till ökat givande.

Skattereduktion för gåvor återinfördes 1 juli 2019. 109 organisationer var vid årsskiftet 2019–2020 godkända gåvomottagare och av dessa är 43 medlemmar i Giva Sverige. Återinförandet av skattereduktionen kan ha haft viss effekt på allmänhetens givande under 2019 men sannolikt är den begränsad. Skattereduktionen omfattar endast ändamålen forskning och social hjälpverksamhet samt innebär en omfattande administration för organisationerna, och det fanns en oro för att den ska tas bort i höstbudgeten, varför många organisationer avvaktade med att ansöka om godkännande.

Det har tidigare visat sig att de omvärldshändelser som har störst och mest direkt påverkan på insamling av gåvor är plötsliga katastrofer där hjälpbehovet är uppenbart, så som naturkatastrofer. Men givetvis kan mer långsiktiga förändringar som maktskiften i världen eller regeringsskiften inrikes också ha stor påverkan på insamling av gåvor men då möjligen mindre direkt och uppenbar. I början av 2019 skedde stora förändringar i den svenska inrikespolitiken då januariöverenskommelsen slöts och Stefan Löfven blev vald till statsminister. Ytterligare en inrikeshändelse som kan ha haft påverkan på engagemanget är de stora skogsbränderna sommaren 2018. De bidrog till ökad synlighet för civilsamhället och mobiliserade stort engagemang i många delar av landet.

I december 2019 kom den första informationen om spridningen av corona-viruset och sedan dess har mycket förändrats radikalt som påverkar både organisationernas ändamålsverksamhet och möjligheterna för insamling av gåvor och bidrag.

Coronakrisens påverkan på insamling av gåvor

Denna rapport beskriver utvecklingen av insamling av gåvor under 2019 men medan rapporten sammanställs är vi inne i ett helt annat skede där allt i vår omvärld förändrats i och med spridningen av coronaviruset. Giva Sverige har sedan mars 2020 löpande undersökt coronapandemins påverkan på insamling av gåvor och bidrag¹.

Coronakrisen kommer att ha en negativ inverkan på intäkter via gåvor och bidrag från den privata sektorn. Det sker både nu direkt men sannolikt blir genomslaget ännu större under 2021. 71% av organisationerna uppger i undersökningar att intäkterna kommer att minska. De undersökningar som genomförts visar också att allmänhetens givande än så länge är relativt opåverkat medan bidrag och gåvor från företag har reducerats direkt. 63% av medlemsorganisationerna uppger minskningar i bidrag och gåvor från företag och organisationer.

¹ Undersökningar bland Giva Sveriges medlemmar 25–30 mars, 14-17 april samt 18-25 maj.

En grov uppskattning visar att det under 2020 kan bli ett intäktstapp i storleken 475–950 miljoner kronor. En kraftig lågkonjunktur med ytterligare börsfall och minskade utdelningar kan innebära att nedgången för 2021 blir ytterligare större då både privatpersoners förmåga att bidra med gåvor och stiftelsers och organisationers minskade utdelningsutrymme slår igenom.

Undersökningarna visar också på att organisationerna fått ställa om sitt insamlingsarbete. 8 av 10 organisationer uppger att de gjort förändringar i sina planerade aktiviteter. Fysiska träffar så som mässor och festivaler har ställts in, rekryteringsverksamhet genom Face2Face eller liknande har dragits ner eller ställts in. Organisationerna har i ökad omfattning använt digitala kanaler och till viss del också ökat brevvutskick för att nå ut med sina budskap.

Under 2020 följer vi löpande utvecklingen av Corona-situationens påverkan på medlemsorganisationerna. Undersökningar av det faktiska utfallet av insamling av gåvor och bidrag för mars och april visar att majoriteten än inte ser minskningar i förhållande till föregående år.

Det sker samtidigt en stor mobilisering i samhället där människor och företag går samman och hjälper varandra och utsatta grupper. Detta kan också ha en positiv inverkan på engagemang och över tid givandet.

1. Insamlingen i siffror

Här presenteras en sammanställning av statistiken över medlemsorganisationernas insamling av gåvor och bidrag från allmänheten, företag och organisationer under 2019.

1.1 Om rapporten

Till grund för den här rapporten ligger medlemsorganisationernas egenrapporterade insamlingsstatistik. Underlaget består dels av totalt insamlade medel enligt respektive organisations årsredovisning, dels insamlade medel uppdelat på olika givarkategorier (t ex allmänhet och företag).

- Rapporteringen har gjorts under perioden 18 mars-10 maj 2020.
- Antal rapporterade medlemmar är 155

Rapporten ger en tydlig bild av hur insamlingen av gåvor utvecklas över tid eftersom den baseras på medlemmarnas egna data över insamling av gåvor. Giva Sverige strävar efter att få en enhetlig rapportering och gemensamma definitioner för att kunna ge en rättvisande bild av branschen i sin helhet. Utöver denna rapport tar Giva Sverige också fram nyckeltal för allmänhetens gåvor kvartalsvis. Dessa syftar till att ge en snabbare och enklare bild av utvecklingen av gåvor.

Inrapporteringen av statistiken för 2019 skedde under Coronakrisen och på grund av det extraordinära läget har ett antal organisationer inte kunnat fullfölja rapporteringen i sin helhet. I de fallen har Giva Sverige i samråd med organisationen återanvänt data från föregående års rapportering. Dessa fall rör endast en mindre del av den totala insamlingen av gåvor och påverkar därför inte helhetsresultatet i någon väsentlig mening.

Motsvarande undersökning för 2018 besvarades av 156 medlemmar.

1.1.1 Nyheter i årets rapport

För att få ökad kunskap och vidareutveckla rapporteringen har ett par nya frågor ställts i årets undersökning.

- **Mer kunskap om stiftelsers givande** – i tidigare års inrapporterade data har det framkommit vissa skillnader i hur organisationer rapporterar gåvor och bidrag från

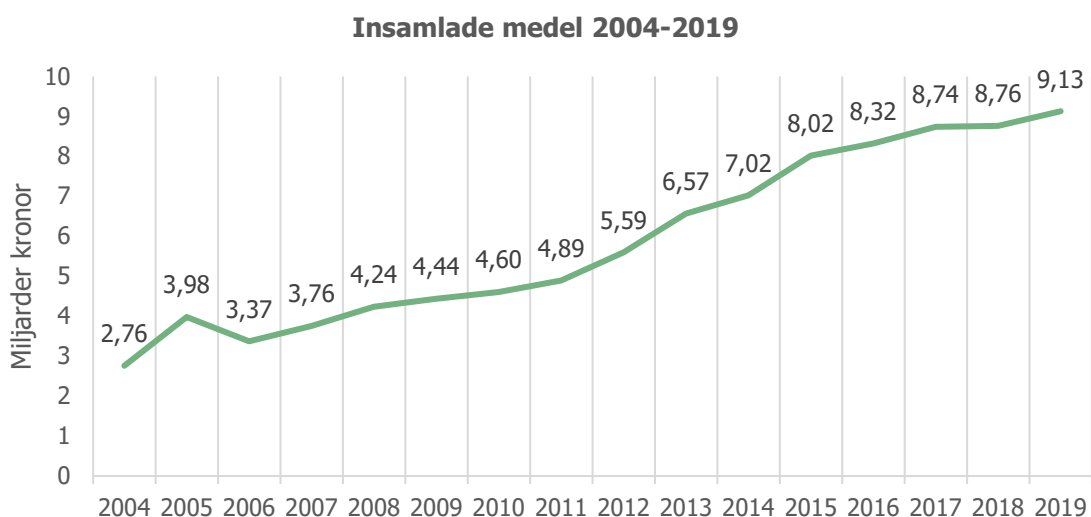
företagsanknutna stiftelser. Därför har organisationerna i årets undersökning fått ange hur stor del av andra organisationers givande som består av företagsnära stiftelser.

- **Mer kunskap om företagets givande** – företag kan stötta organisationer på många olika sätt och inte enbart med monetära gåvor. Genom att ställa frågor om icke-monetära gåvor kan nu vissa data om denna typ av gåvor från företag presenteras.
- **Insamling av gåvor via digitala plattformar** – insamling av gåvor via digitala plattformar som t ex Facebook har ökat i betydelse. Därför ställs för andra året några detaljerade frågor om detta för att ge en bild av hur stor del av gåvorna som inkommer till organisationerna via digitala plattformar som de själva inte kontrollerar.
- **Trosbaserade organisationer** – tro och religion är ofta viktiga parametrar för givande. I årets undersökning ställs därför en fråga om detta för att få kunskap om hur stor andel av insamlade medel som skänks till organisationer som själva definierar sig som trosbaserade.

1.2 Totalt insamlade medel når över 9 miljarder kronor

Giva Sveriges medlemmar samlade totalt in 9,1 miljarder kronor 2019 i gåvor och bidrag från allmänheten, företag, lotterier och andra organisationer. Det är en nettoökning med 392 miljoner kronor från föregående år vilket motsvarar 4,5%.

Utöver dessa insamlade gåvor och bidrag har medlemsorganisationerna angett intäkter från medlemsavgifter motsvarande 291 miljoner kronor men dessa kategoriseras inte som gåvor och bidrag.

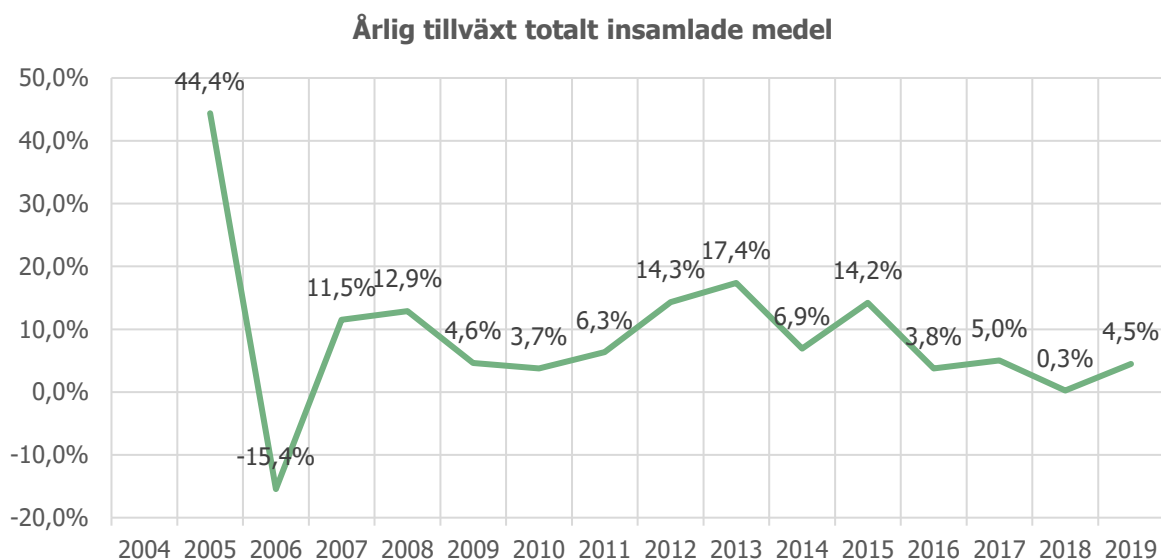


Insamlingen av gåvor har mer än fördubblats under den senaste tioårsperioden; från 4,4 miljarder kronor 2009 till 9,1 miljarder kronor 2019. Under samma period har antalet

medlemmar i Giva Sverige ökat från 103 till 157. De medlemmar som tillkommit eller avslutat sitt medlemskap under perioden har generellt haft en liten insamling av gåvor varför det inte påverkar utvecklingen. Det finns inte heller någon korrelation mellan år då insamlingen av gåvor har ökat kraftigt och ökningarna i medlemsantalet. Däremot har det ökade antalet medlemmar totalt sett bidragit till att insamlingen av gåvor och bidrag har ökat. Det innebär att med fler organisationer som aktivt och professionellt ber om gåvor ökar också givandet.

Den här statistiken över insamlade gåvor och bidrag omfattar en stor del av gåvor i Sverige och utgör nästan 80% av alla gåvor till organisationer med 90-konto². Dock saknas det en total bild över givandet i Sverige då till exempel insamling av gåvor vid universitet, högskolor och kulturinstitutioner, givande direkt till enskilda individer, insamling av gåvor via sociala plattformar samt remitteringar utomlands inte omfattas. Kollektioner omfattas till viss del då de skänks till någon av Giva Sveriges medlemsorganisationer.

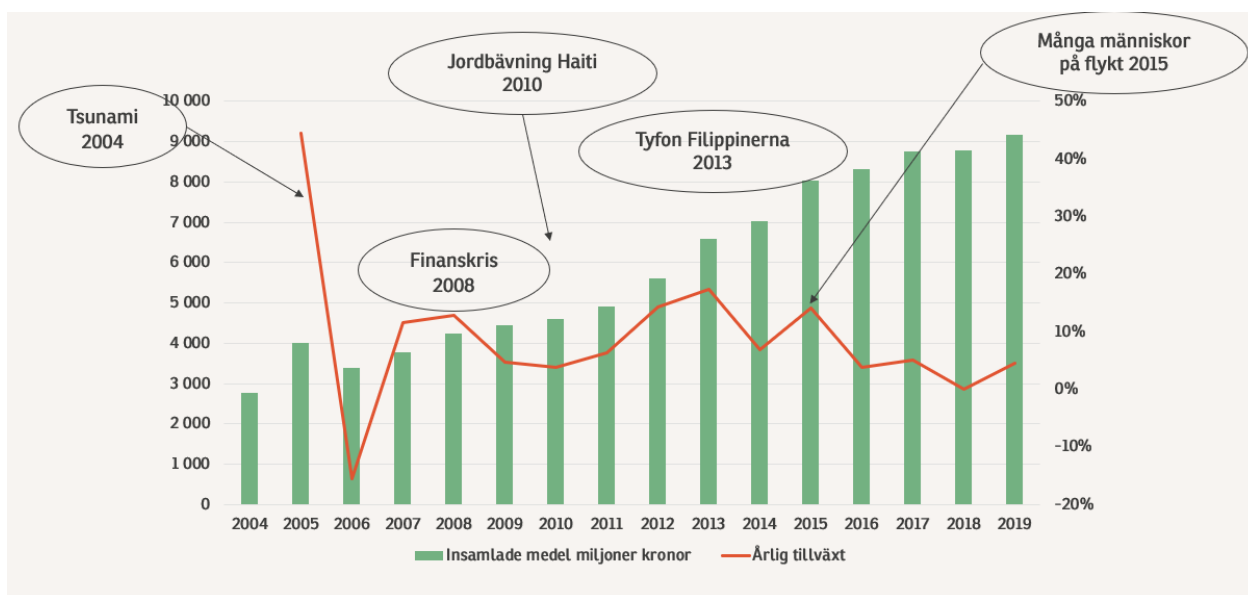
1.3 Genomsnittlig tillväxt 7,6 %



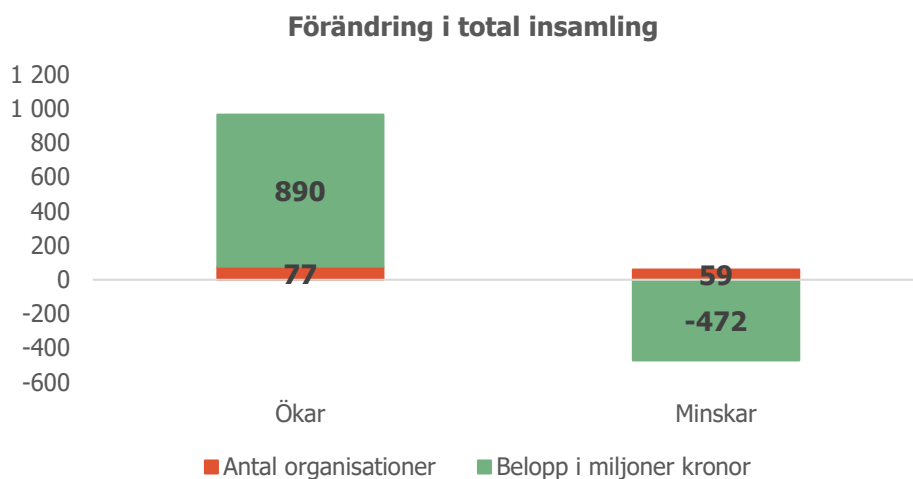
I genomsnitt har insamlingen av gåvor ökat med 7,6 % årligen under den senaste 10-årsperioden. Den utplaning som visades tecken på 2018, då tillväxten var den lägsta sedan 2006 med 0,3%, fortsatte inte som befarat under 2019. För 2019 sker en ökning jämfört med föregående år och tillväxten är 4,5% vilket är mer i nivå med tidigare år.

² I jämförelse med statistik från Svensk insamlingskontroll 2018

De år som katastrofer eller stora samhällsförändringar har inträffat syns tydligt hur organisationer och människor mobiliserar för att hjälpa och givandet ökar. Förutom 2005, efter tsunamin i Indiska oceanen syns kraftiga ökningar 2013 (tyfon och jordbävning i Filippinerna) samt 2015 (ökat antal människor på flykt i Europa). Under 2012 infördes för första gången skattereduktion för gåvor vilket kan förklara ökningen under det året. Detta avdrag avskaffades 2015 men har återinförts 1 juli 2019. Det är inte sannolikt att det har haft så stor effekt för att ökad givandet från allmänheten under 2019 eftersom det endast är ett fåtal organisationer som varit godkända och skattereduktionen endast funnits ett halvår.



1.4 Förändring i totalt insamlade medel



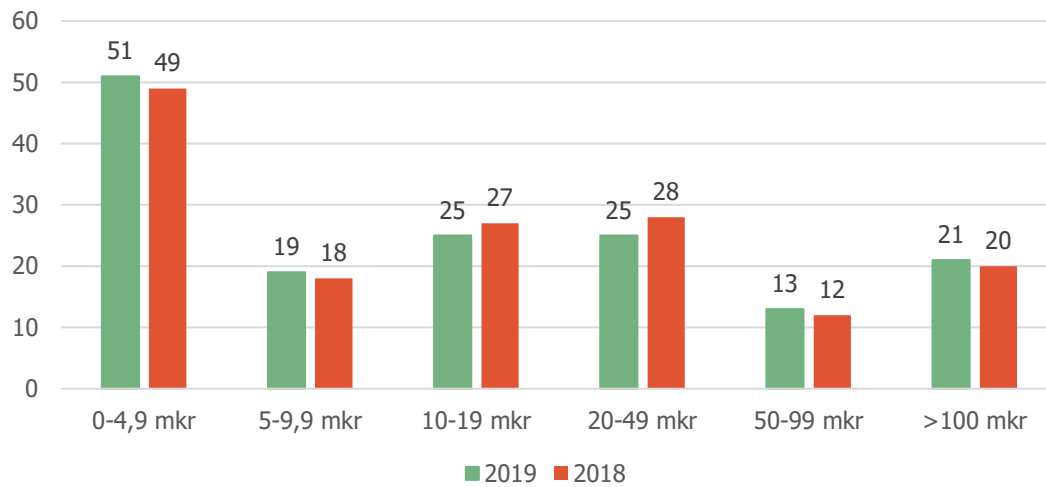
Bilden ovan visar antalet organisationer som ökat, respektive minskat sin insamling av gåvor samt ökning och minskningar i miljoner kronor.

Av totalt 155 rapporterade medlemmar ökade 77 organisationer sin insamling av gåvor med totalt 890 miljoner kronor och 59 organisationer minskade sin insamling av gåvor med 472 miljoner kronor. För 2018 var den totala ökningen 571 miljoner kronor och minskningen 548 miljoner kronor. Det har 2019 alltså skett en betydligt kraftigare ökning både jämfört med föregående år men också jämfört med minskningen 2018.

1.5 Insamlade medel per medlemskategori

Organisationerna delas in i sex olika storlekskategorier baserat på totalt insamlade medel. Statistik för varje storlekskategori presenteras mer i detalj i rapportens sista del.

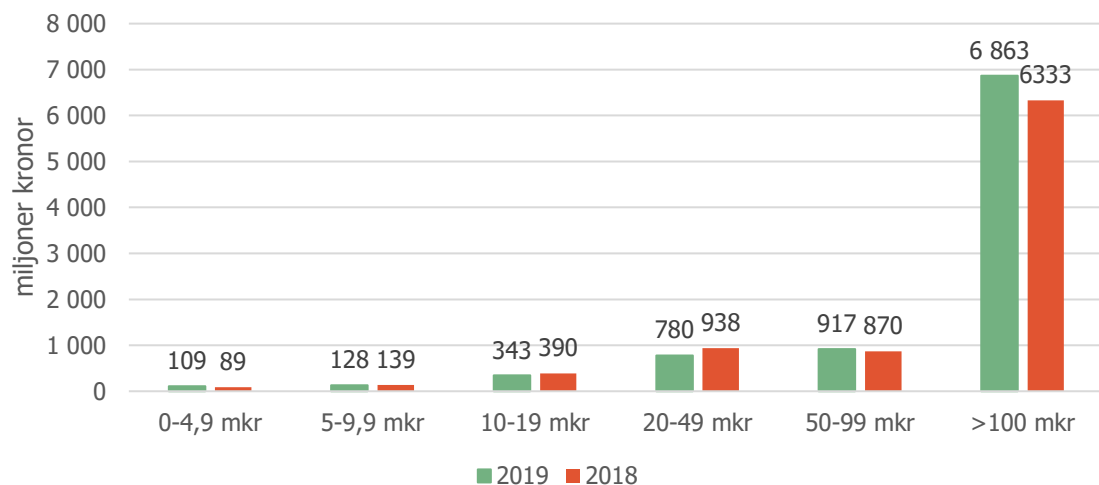
Antal organisationer per storlekskategori



Ungefär en tredjedel av medlemsorganisationerna samlar in mindre än fem miljoner kronor och cirka 14% samlar in mer än 100 miljoner kronor. Det finns alltså en stor spridning av storleken på insamlade medel bland organisationerna.

Liksom tidigare år är det de stora medlemmarna med årlig insamling på över 100 miljoner kronor som står för huvuddelen av insamlade medel. Den gruppen har utökats med en organisation under 2019 och är nu 21.

Totalt insamlade medel



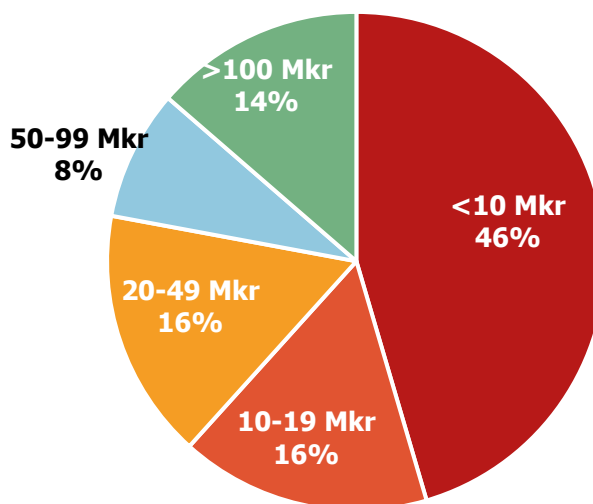
Ökningen av insamlade medel under 2019 kommer huvudsakligen från de allra största organisationerna som totalt sett har ökat med 8,4% (2018: -1,4%). Det förklaras dels av att ytterligare en organisation har mer än 100 miljoner kronor i insamlade medel, dels att sju av 21

organisationer har ökat sin insamling av gåvor väsentligt under 2019. Föregående år var det flera av de största organisationernas insamling av gåvor som i princip var oförändrad eller minskade.

Även för storlekkategorin 50–99 miljoner kronor sker en total ökning, motsvarande 5,4 %, liksom att en ytterligare organisation tillkommit i kategorin. Här är det fyra organisationer som visar väsentliga ökningarna medan endast en organisation har minskat sin insamling av gåvor.

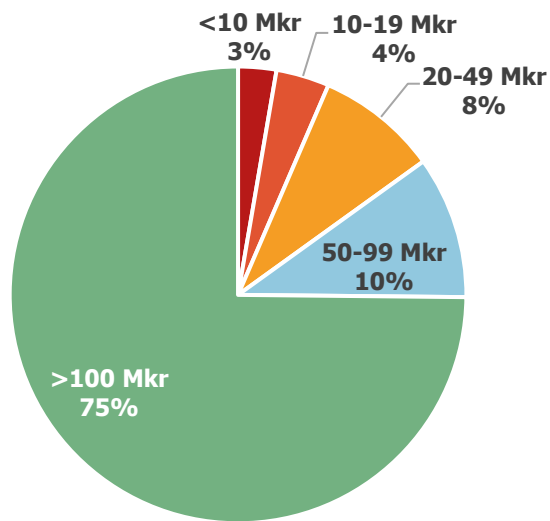
För de två kategorierna 10–19 miljoner kronor och 20–49 miljoner kronor har insamlingen av gåvor minskat. För kategorin 10–19 miljoner kronor förklaras nedgången huvudsakligen av att antalet organisationer har minskat. I genomsnitt samlar en organisation i den här kategorin in 14 miljoner kronor vilket är något mer än föregående år. För organisationer i storleken 20–49 miljoner kronor har både antalet organisationer inom kategorin och den genomsnittliga insamlingen gått ner något.

Medlemsorganisationer fördelade efter storlek



Ovan visas fördelningen av Giva Sveriges medlemmar utifrån storlek på insamlade medel. Knappt hälften av medlemmarna samlar in mindre än 10 mkr och 14% samlar in med än 100 miljoner kronor. Jämfört med föregående år har andelen organisationer med insamling mindre än 10 miljoner kronor ökat något (2018: 43%) och organisationer i storleken 10-49 miljoner kronor har minskat från 18% vardera till 16% vardera 2019. Den största storlekkategorin har ökat från 13% till 14%.

Totalt insamlade medel per storlekskategori

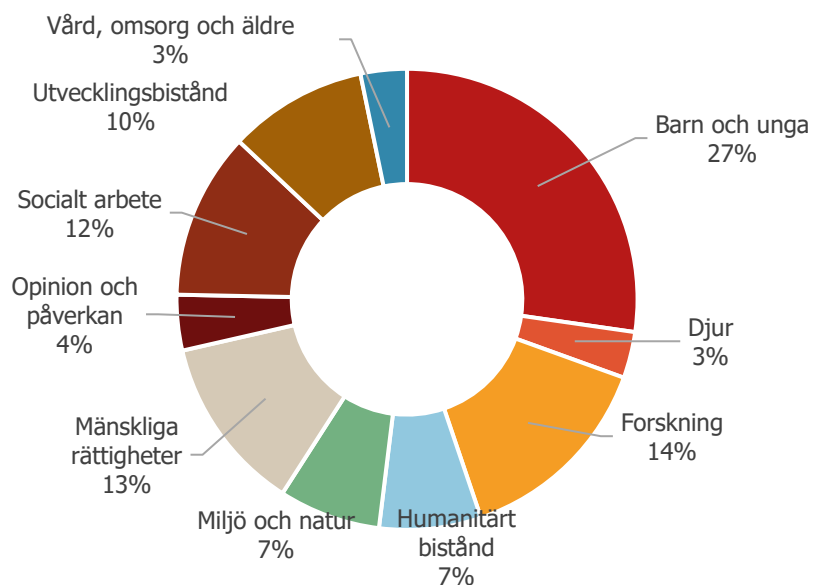


De organisationerna som samlar in mer än 100 miljoner kronor utgör alltså 14% av medlemsorganisationerna men står för 75% av totalt insamlade medel. Jämfört med 2018 har de största organisationerna ökat sin andel av insamlade medel från 72% till 75%.

1.6 Totalt insamlade medel per ändamålskategori

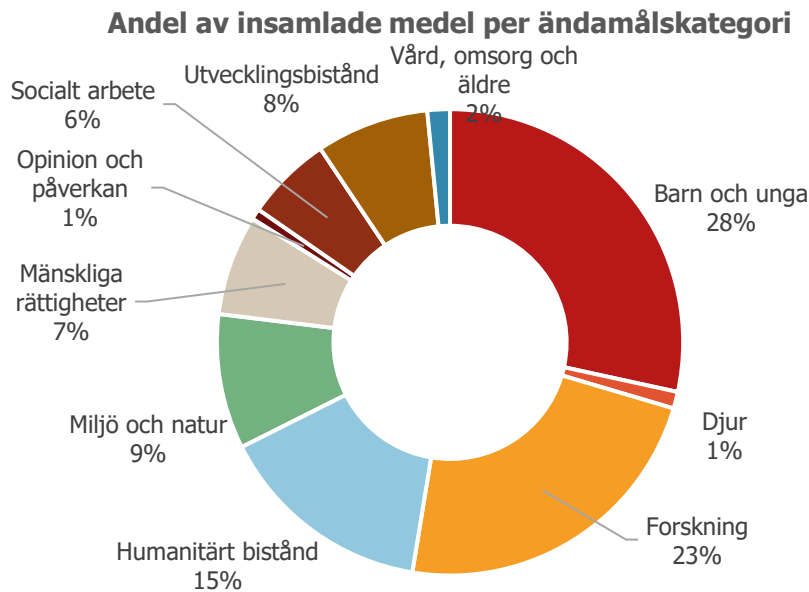
De flesta organisationer har flera ändamål för sin verksamhet. I denna undersökning har organisationerna ombetts att ange sitt huvudändamål. Nedan visas fördelningen av organisationer samt totalt insamlade medel mellan de olika huvudändamålen.

Andel organisationer per ändamål



Huvudändamålen Barn och unga (27%), Forskning (14%) och Mänskliga rättigheter (13%) är de ändamål som flest organisationer samlar in pengar till. Fördelningen av medlemmarna enligt ovan har inte förändrats i väsentlig mening sedan föregående år vilket är logiskt eftersom de flesta organisationer fortsätter arbeta med samma huvudändamål och medlemsgruppen har inte förändrats så mycket på så kort tid. Kategorin Barn och unga som är den största har dock ökat med fyra organisationer. Det beror sannolikt inte på att antalet medlemmar med den typen av verksamhet har ökat utan snarare på att organisationerna skattat olika delar av sin verksamhet som sitt huvudändamål.

Nedan illustreras hur fördelningen av totalt insamlade medel ser ut mellan de olika huvudändamålen. Den tydligaste skillnaden mellan andelen organisationer och andel av insamlade medel syns för forskning där 14% av organisationerna står för 23% av insamlade medel. Även ändamålet humanitärt bistånd utgör en större del av insamlade medel jämfört med sin andel av medlemsorganisationer, 15 % jämfört med 7 %.

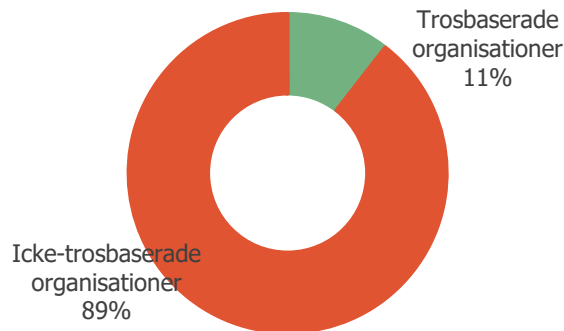


1.7 Insamling av gåvor till trosbaserade organisationer

I internationell forskning kring givande och insamling av gåvor visar sig ofta tro och religion vara viktiga parametrar³. I den här undersökningen har organisationerna själva skattat om de är en trosbaserad organisation. Av de 155 medlemmar som besvarat undersökningen uppger 20 att de är en trosbaserad organisation. Dessa organisationer samlar tillsammans in ca 960 miljoner kronor av totalt 9,1 miljarder kronor, det vill säga knappt 11 %. Sju av de trosbaserade organisationerna har humanitärt eller utvecklingsbistånd som huvudändamål, sju har socialt arbete, fyra har barn och unga samt två har mänskliga rättigheter som huvudändamål. Sju av de 20 organisationerna har en total insamling på 50 miljoner kronor eller mer.

³ Till exempel generosityforlife.org, Lilly Family School of Philanthropy, Lake Institute of Faith and Giving

Total insamling av gåvor



20 av 155

organisationer definierar sig som trosbaserade. De samlar tillsammans in 960 miljoner kronor.

1.8 Organisationer i topp

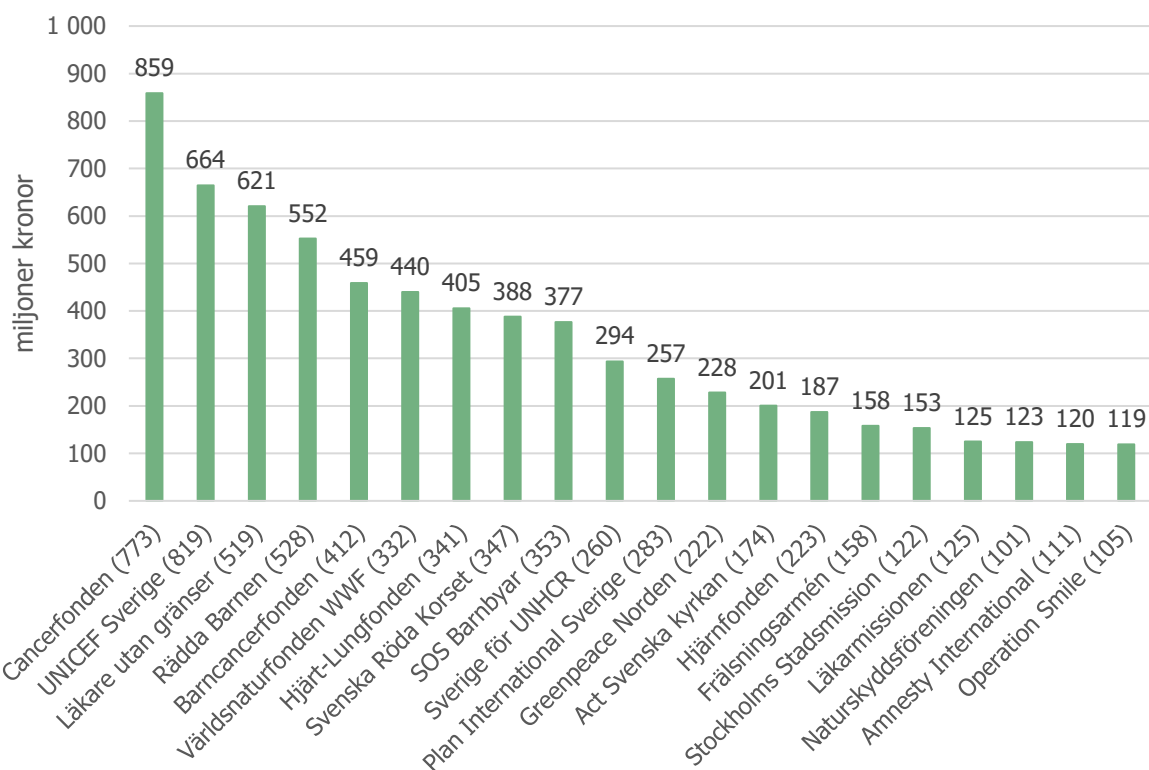
De 20 organisationer med störst insamling av gåvor 2019 samlade in 6,7 miljarder kronor eller 73% av insamlade medel. Nedan anges de tio största organisationerna samt de som placerar sig på plats 11–20.⁴ Dominansen av de tio största är tydlig. Tillsammans samlade de in fem miljarder kronor vilket är mer än hälften (55%) av alla insamlade medel. Detta är en större andel än föregående år då de stod för 53%.

De fem största organisationerna står för drygt en tredjedel, 34% av insamlade medel och de tre största för nästan en fjärdedel 23%. Den organisation som samlade in mest pengar 2019 är Cancerfonden med en insamling på 859 miljoner kronor, en ökning om 52 miljoner kronor jämfört med 2018. Bland de 10 största organisationerna har nio ökat jämfört med föregående år och endast en har minskat. Av de 20 största organisationerna har totalt 16 ökat.

Världsnaturfonden är den av de 10 största organisationerna som har ökat mest (33%) jämfört med 2018. Ökningen beror till största del på en enskild testamenterad gåva. Även Läkare utan gränser och Hjärt-Lungfonden visar på stora ökningar med 20% respektive 19%.

⁴ Topplistan har uppdaterats i version 2 av rapporten.

Topp-20 total insamling (mkr)



Uppgift om 2018-års insamling inom parentes efter organisationens namn

Det har framförallt skett interna förflyttningar på topplistan men vi ser också att en organisation, Sjöräddningssällskapet, har fallit bort. Sjöräddningssällskapet är med en insamling av gåvor på totalt 109,6 miljoner kronor den 21:a organisationen på listan och är den utöver 20-topplistan som också har samlat in mer än 100 miljoner kronor.

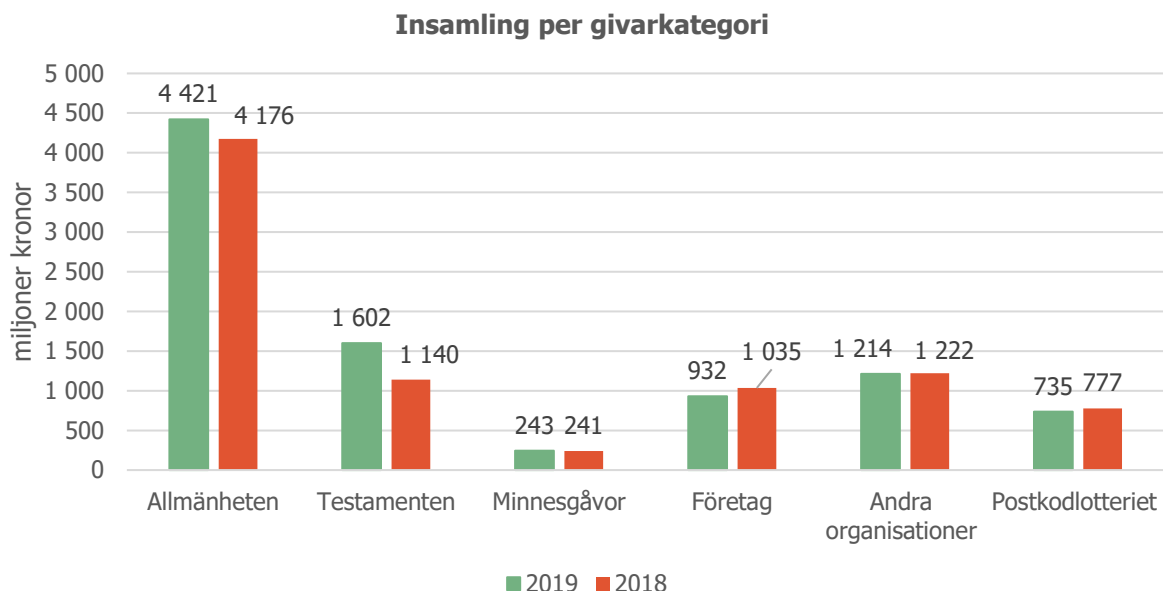
Unicef var 2018 Sveriges största insamlingsorganisation med 819 miljoner kronor och minskningen 2019 beror framförallt på en planlig utfasning av ett företagssamarbete. Cancerfondens ökning i intäkter från insamlade medel beror på stora testamenterade gåvor.

2 Insamling per givarkategori

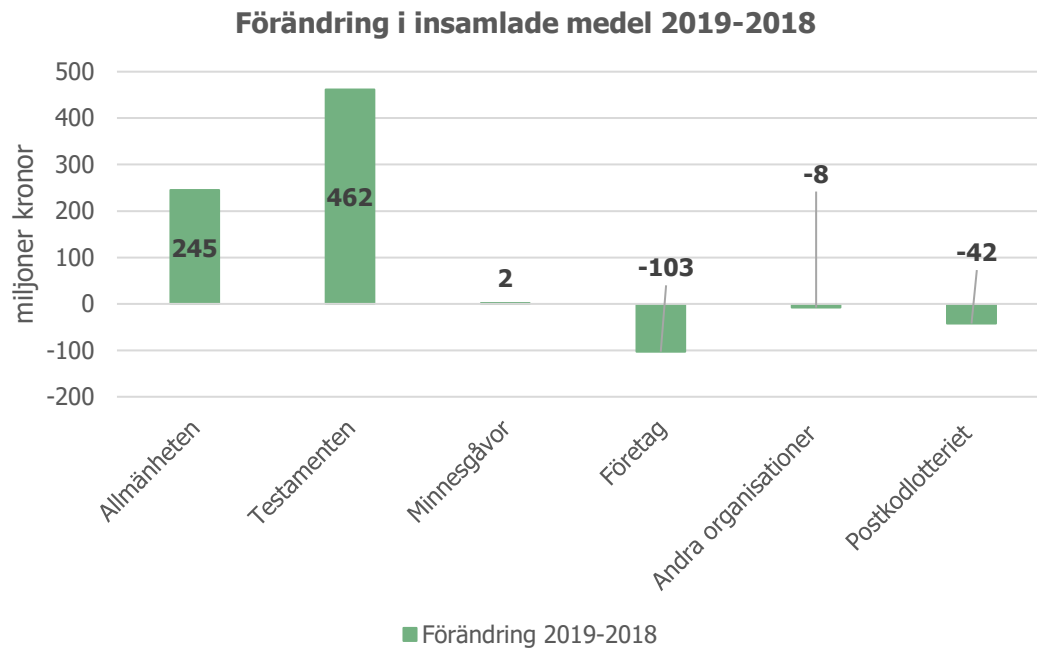
Totalt insamlade medel delas i undersökningen in i sex olika givarkategorier; generella gåvor från allmänheten, testamenten, minnesgåvor, gåvor och bidrag från företag, gåvor och bidrag från icke-offentliga organisationer samt gåvor och bidrag från Postkodlotteriet.

Statistiken som följer baseras på inhämtade data från medlemsorganisationerna men kan skilja sig något från helhetssiffrorna i föregående kapitel i och med att de baseras på olika källor i vissa fall. Helhetssiffrorna hämtas från organisationernas årsredovisningar och följer Giva Sveriges *Styrande riktlinjer för årsredovisning enligt K3* medan den uppdelade statistiken i det här kapitlet vanligen hämtas från insamlings- eller CRM-system.

Nedan presenteras hur gåvorna 2019 och 2018 fördelar sig mellan de olika givarkategorierna.



Kategorin Andra organisationer inkluderar Radiohjälpen, Postkodstiftelsen och andra lotterier än Postkodlotteriet.

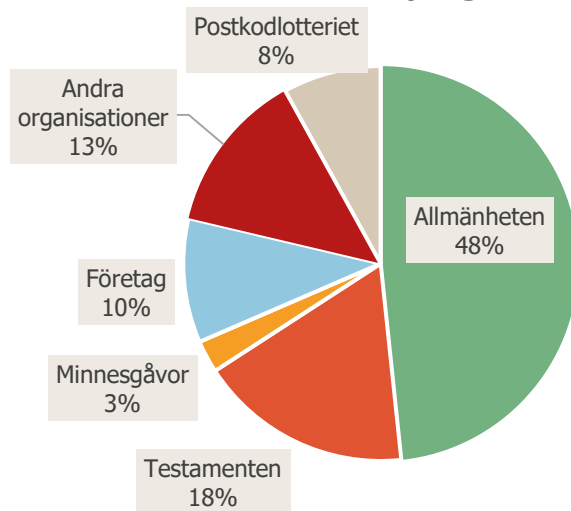


Insamlingen av gåvor har jämfört med 2018 ökat från tre av de ovanstående sex givarkategorierna, där alla tre rör gåvor från privatpersoner. Den största ökningen sker i gåvor från testamenten som ökade med 41% (462 miljoner kronor). Därefter följer gåvor från allmänheten med 6% (245 miljoner kronor). Minnesgåvor visar endast en marginell ökning. Även 2018 ökade gåvor från allmänheten, då med 3%. Trots viss oro för en annalkande lågkonjunktur och stor konkurrens med annan konsumtion om människors disponibla inkomst tyder utvecklingen 2019 på att organisationerna fortsätter att lyckas engagera och motivera till givande. Den stora ökningen från testamenterade gåvor kommer huvudsakligen från åtta stora organisationer som alla tog emot ett antal enstaka testamentsgåvor om mycket stora belopp.

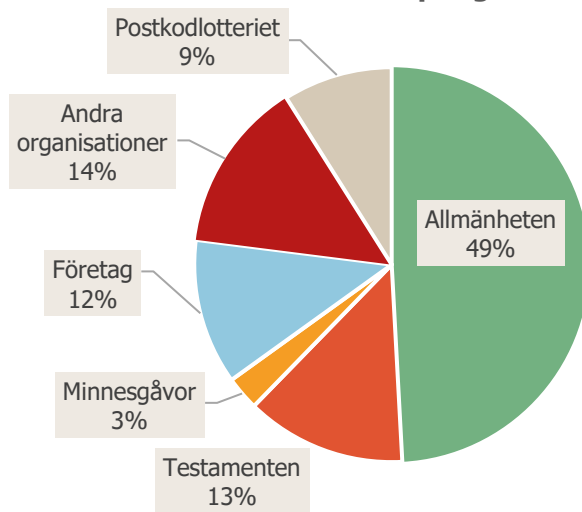
Företagens gåvor och bidrag visar på en minskning om 103 miljoner kronor jämfört med 2018 men detta förklaras till stor del av två enskilda bidrag. Dels handlar det om ett stort bidrag från ett enskilt företag som fasas ut dels om en omdefinition av ett bidrag som numera återfinns under kategorin andra organisationer. I avsnittet om företagens givande nedan presenteras ytterligare data som också inkluderar icke-monetära gåvor.

Gåvor och bidrag från andra organisationer ligger i nivå med föregående år och Postkodlotteriet visar för andra året i rad en viss nedgång.

Andel av insamlade medel per givarkategori 2019

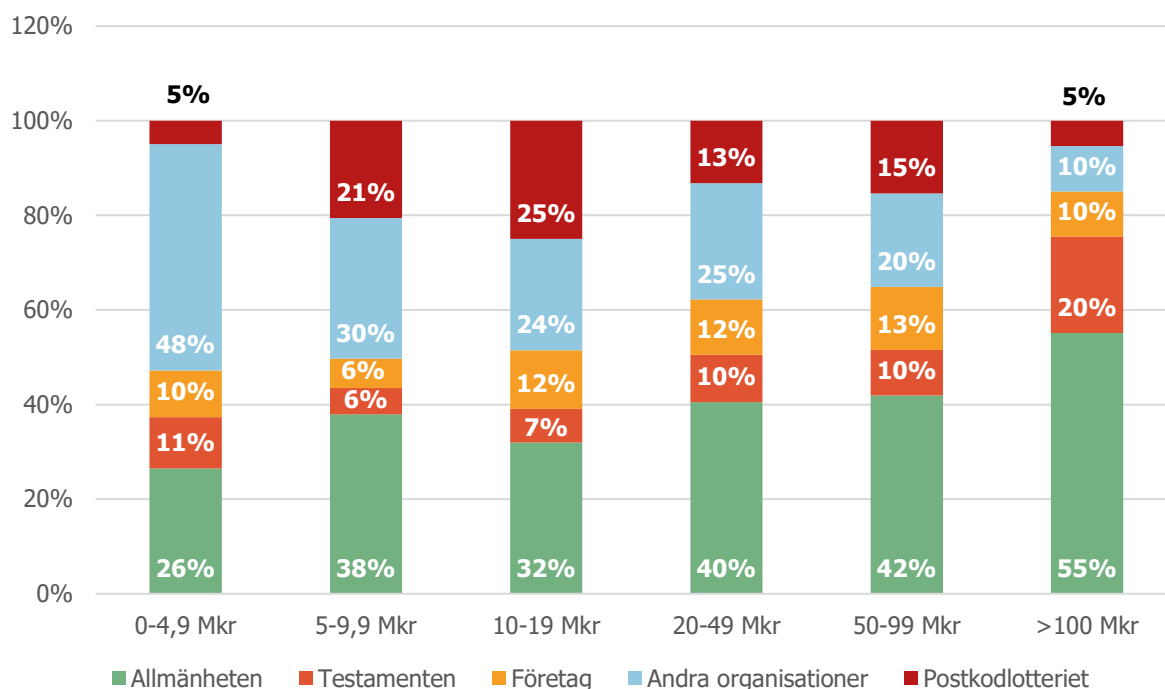


Andel av insamlade medel per givarkategori 2018



Den procentuella fördelningen mellan olika givarkategorier visar att allmänhetens totala givande utgör 69% av insamlade gåvor och bidrag. Det är en förändring mot föregående år då allmänheten stod för 65% totalt. Ökningen av allmänhetens andel kommer huvudsakligen från testamentesgåvorna. Företagens andel har minskat från 12% till 10% och andra organisationer har minskat från 14% till 13%.

Andel av insamlade medel per givarkategori



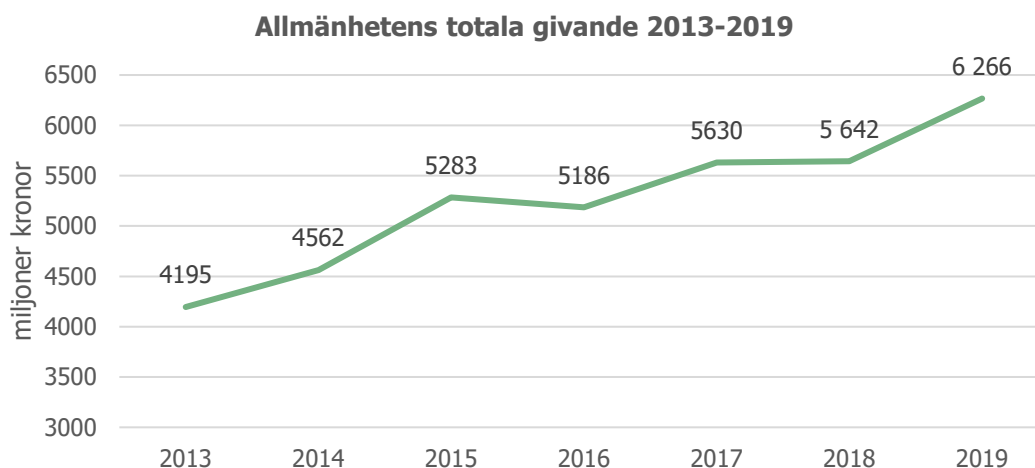
Om givarkategorierna ovan: Allmänheten inkluderar minnesgåvor, Andra organisationer inkluderar Radiohjälpen, Postkodstiftelsen samt övriga lotterier. På grund av avrundningar summerar staplarna ovan i vissa fall till mer än 100%.

I ovanstående diagram visas hur insamlade medel fördelar sig mellan de olika givarkategorierna beroende på organisationens storlek. Här framgår att allmänhetens givande står för 55% av insamlade medel bland de allra största organisationerna. Det är en betydligt större andel än för övriga storlekskategorier. Det förklaras av flera skäl: bland annat att det kräver viss kapacitet att investera för att kunna samla in gåvor i större omfattning från allmänheten men också av att insamling från allmänheten förutsätter hög varumärkeskännedom.

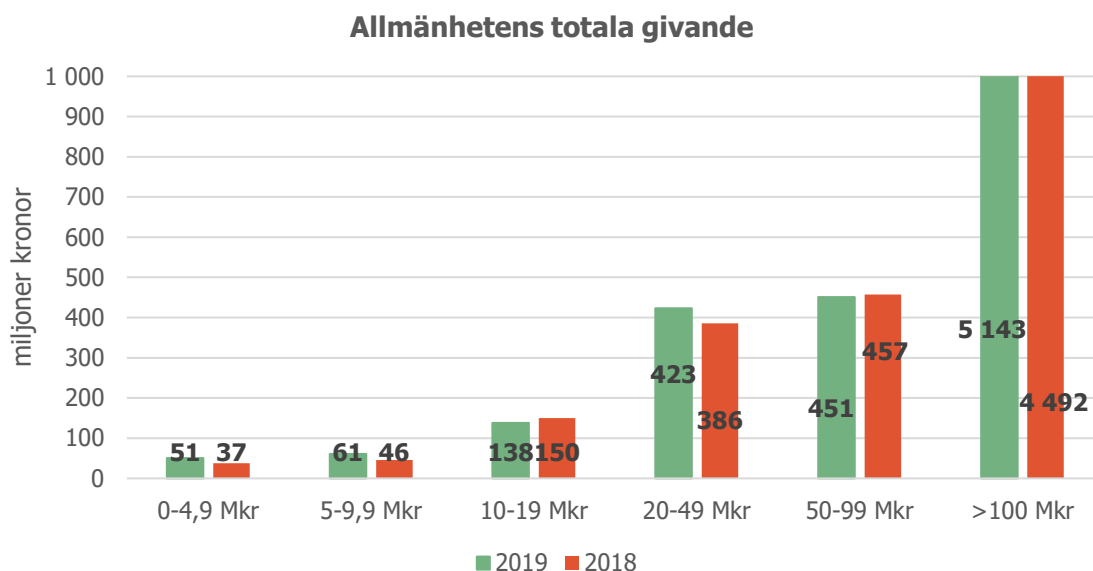
Staplarna ovan visar också att andra organisationer samt Postkodlotteriet som finansiärer är viktigare för mindre organisationer. Andra organisationer och Postkodlotteriet står för ungefär hälften av insamlade medel för medlemmar med insamling mindre än 20 miljoner kronor. Det är naturligt då ansökningar till stiftelser och organisationer vanligen är ett mer kostnadseffektivt och snabbt sätt att samla in pengar för en organisation som inte har en uppbyggd givarbas. Detta visar också på Postkodlotteriets betydelse som finansiär för uppbyggnad av organisationer då deras stöd i huvudsak är ett generellt verksamhetsstöd. Sådana former av stöd, som kan liknas vid ett slags riskkapital, är ännu ovanliga i Sverige. Den stora betydelse som just Postkodlotteriet har för organisationer under 20 miljoner kronor i insamlade medel är också en risk då beroendet av en finansiär är mycket stort. Företags andel av totalt insamlade medel är relativt lika oavsett organisationens volym av insamlade medel.

2.1 Allmänhetens givande

Allmänhetens givande består i den här statistiken av generella gåvor från allmänheten, testamentesgåvor och minnesgåvor. Här presenteras först statistik över alla gåvor från allmänheten totalt och sedan i tre separata delar.



Allmänhetens givande inklusive testamenten och minnesgåvor 2019 har ökat med 11% jämfört med 2018. Merparten av ökningen står testamenterade gåvor för men även övrig insamling av gåvor från allmänheten har ökat under 2019. Sett över en sex-årsperiod har allmänhetens givande ökat med 49%.

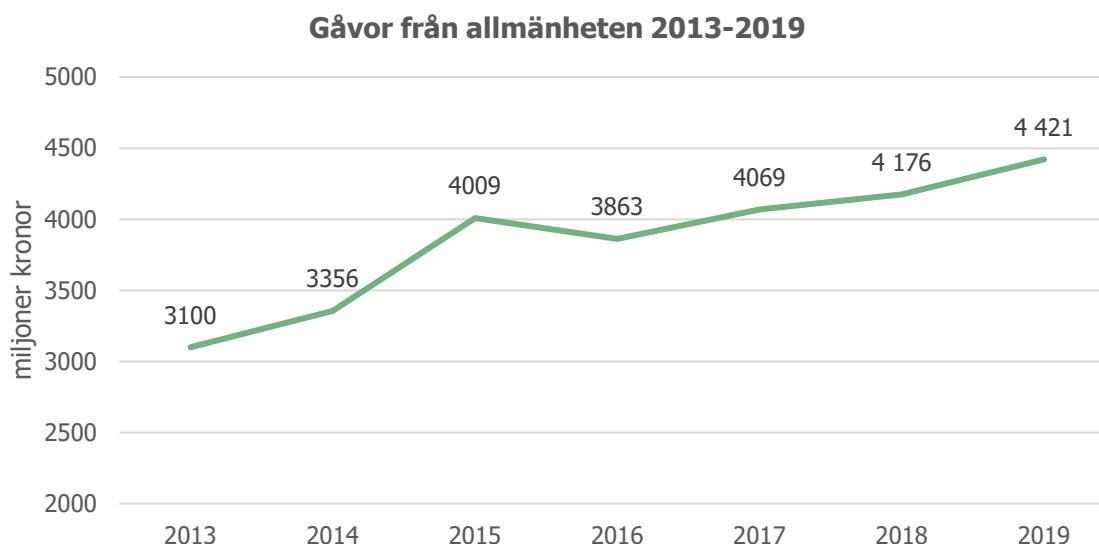


Observera att den lodräta axelns värden bryts vid lägre belopp för ökad tydlighet för de övriga värdena.

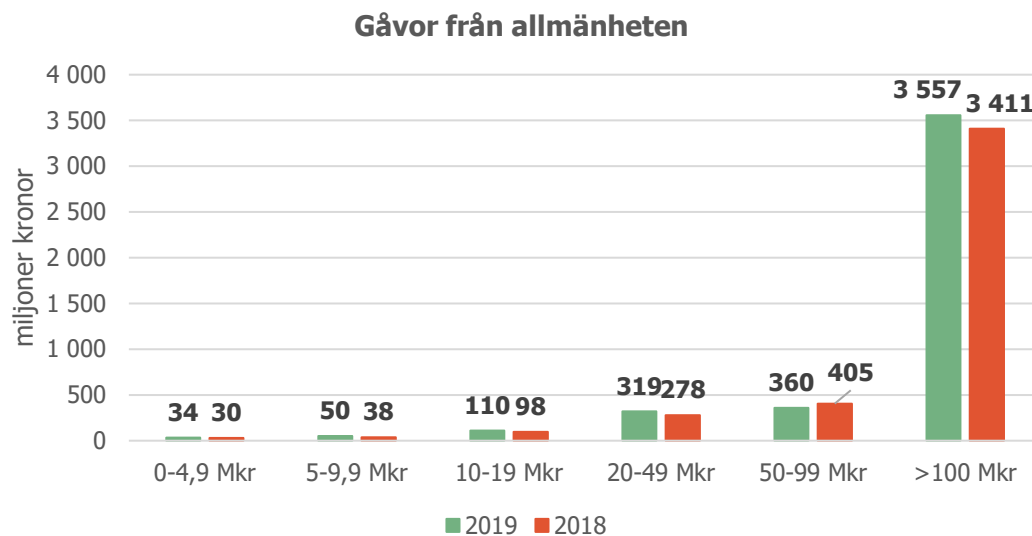
Det totala givandet från allmänheten har i stort sett ökat eller legat stilla för alla medlemskategorier, förutom organisationer i storleken 10–19 miljoner kronor som visar en minskning med 12 miljoner kronor (25%). Minskning beror emellertid på den medlemskategorin har två organisationer färre än 2018. De största organisationerna visar på en total ökning av allmänhetens givande med 14% medan de mindre organisationerna i de två storlekskategorierna 0–4,9 och 5–9,9 miljoner kronor ökar med 38% respektive 33%. Sett till helheten är de minsta organisationernas ökning inte så stora i absoluta tal men för den enskilda organisationen är det en viktig utveckling.

2.1.1 Gåvor från allmänheten

Gåvor från allmänheten kan inkludera en mängd olika typer av gåvor, allt från månadsgåvor till kampanjgåvor och insamlingar på t ex sociala medier. Gåvor från allmänheten ökar med sex procent jämfört med föregående år, alltså något mer än den totala insamlingen som ökar 4,5%.



Trenden är uppåtgående sedan 2013 med en kraftig uppgång 2015 (i samband med ökat antal människor på flykt i världen). Under de senast sex åren har insamlingen av gåvor från allmänheten ökat med 43%.



Av den totala insamlingen av generella gåvor från allmänheten står de största organisationerna (insamlade medel >100 mkr) för 80%. De stora organisationernas andel av gåvor från allmänheten är alltså något större än deras andel av den totala insamlingen av gåvor som är 75%. Alla storlekskategorier förutom en, 50-99 miljoner kronor, har ökat insamlingen av gåvor från allmänheten. Den procentuellt största ökningen ser vi inom kategorin 20-49 miljoner kronor som ökat insamlingen från allmänheten med 15%.

Antalet givare bakom gåvorna minskar

I undersökningen uppger organisationerna hur många fysiska personer som är givare till deras organisation. Det totala antalet personer som har skänkt pengar har gått ner något jämfört med föregående år, från 4,3 miljoner 2018 till 4,1 miljoner 2019⁵. Utav dessa 4,1 miljoner givare är det 78% som gav till de organisationer som samlat in 100 miljoner kronor eller mer. Det är en större andel givare till de största organisationerna jämfört med 2018 då andelen var 73%.

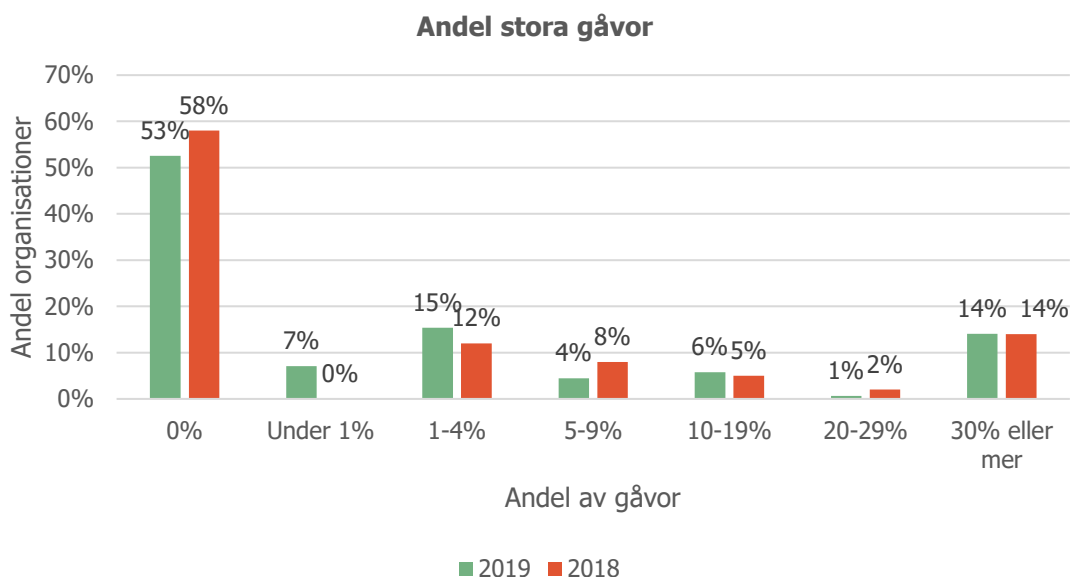
Uppgiften om antalet givare till en organisation är något osäkert då det inte alltid är känt hur många givare en viss organisation har. De flesta organisationer har en mängd gåvokanaler och det är inte alltid uppgifter om givare framkommer. Dock jämförs siffran här med motsvarande förra året vilket betyder att det bör kunna ge en indikation om organisationerna har lyckats engagera fler eller färre människor.

⁵ Inte nödvändigtvis 4,1 miljoner individer eftersom samma person kan ge till flera organisationer.

Att antalet givare 2019 har minskat något jämfört med föregående år medan total insamling från allmänheten har ökat kan säga något om att givandet i Sverige utvecklas i likhet med flera andra länder i västvärlden, där de som ger ger mer. I en undersökning genomförd bland allmänheten i januari 2020⁶ finns också indikationer på att det möjligen är ett minskat antal som skänker. Givetvis är det bra att den totala summan för insamlade gåvor ökar så att det ger mer resurser till de verksamheter och ändamål som organisationerna verkar för, men för ett långsiktigt starkt civilsamhälle är det viktigt att skapa ett brett och stabilt engagemang som manifesteras genom gåvogivande.

Knappt hälften har fått gåvor över 100 000 kronor

För att få en bild av utvecklingen av stora gåvor svarar organisationerna på några frågor om mottagna gåvor på belopp högre än 100 000 kr.



- 47% av alla organisationer har mottagit någon gåva större än 100 000 kronor. Utav dessa så har ungefär hälften mottagit 1–2 stora gåvor.
- För 14% av alla organisationer består 30% eller mer av insamlingen från allmänheten av gåvor på 100 000 kronor eller mer.
- För 15% av alla organisationer består 1–4% av insamlingen från allmänheten av gåvor på 100 000 kronor eller mer.

⁶ Tillit och fördom 2020, Giva Sverige/Novus jan 2020

- Det totala värdet av gåvor på 100 000 kr eller mer är 251 miljoner kronor vilket är närmare 3% av totalt insamlade medel och nästan 6% av insamling från allmänheten (exklusive testamenten och minnesgåvor).

Gåvor via digitala plattformar ökar kraftigt

Organisationerna har för andra året i den här undersökningen svarat på frågor om insamling av gåvor via digitala plattformar. Nedan presenteras hur många organisationer som mottagit gåvor från Facebook och Instagram samt övriga externa digitala plattformar. Med övriga digitala plattformar menas en plattform som ägs av en extern part och syftar till att förenkla eller förena insamling av gåvor. Här undantas begravningsbyråernas gemensamma insamlingsportal. Statistiken visar att Facebook är överlägset den plattform som genererar mest intäkter och därmed möjligheter till engagemang.

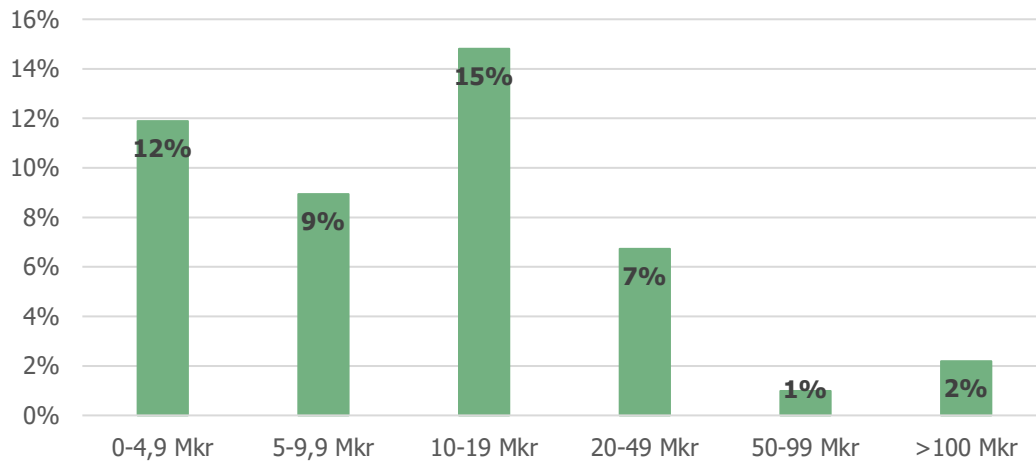
	Antal mottagande org. 2019	Antal mottagande org. 2018	Belopp 2019	Belopp 2018
Facebook	108	92	110 mkr	80 mkr
Instagram	7	-	0,2 mkr	-
Övriga plattformar	54	66	17 mkr	13 mkr

Antalet organisationer som tagit emot gåvor via Facebook har ökat med 17% och totalt mottagna gåvor via Facebook har ökat med 38%. Av gåvor via Facebook har 65% getts till organisationer som samlar in 100 miljoner kronor eller mer.

Siffrorna visar tydligt att insamling av gåvor via Instagram ännu inte har tagit fart. Det är ett litet antal (7) organisationer som överhuvudtaget har tagit emot gåvor via Instagram och det totala mottagna beloppet är förhållandevis lågt.

Antalet organisationer som uppger att de samlar in gåvor via andra digitala plattformar har minskat samtidigt som beloppet har ökat något.

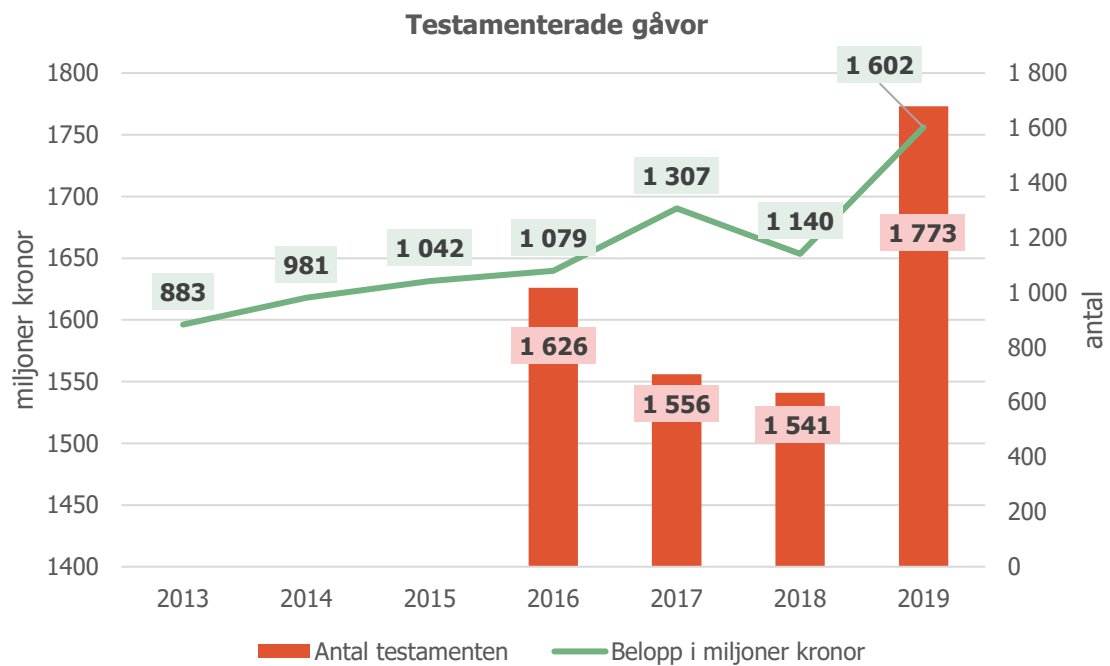
Andel av insamling från allmänheten via externa digitala plattformar



Ovan visas hur stor del av insamlingen från allmänheten som kommer från externa digitala insamlingsplattformar. För organisationer med insamlade medel under 20 miljoner kronor är dessa plattformar av mycket stor vikt för att engagera allmänheten att ge gåvor.

2.1.2 Testamenterade gåvor

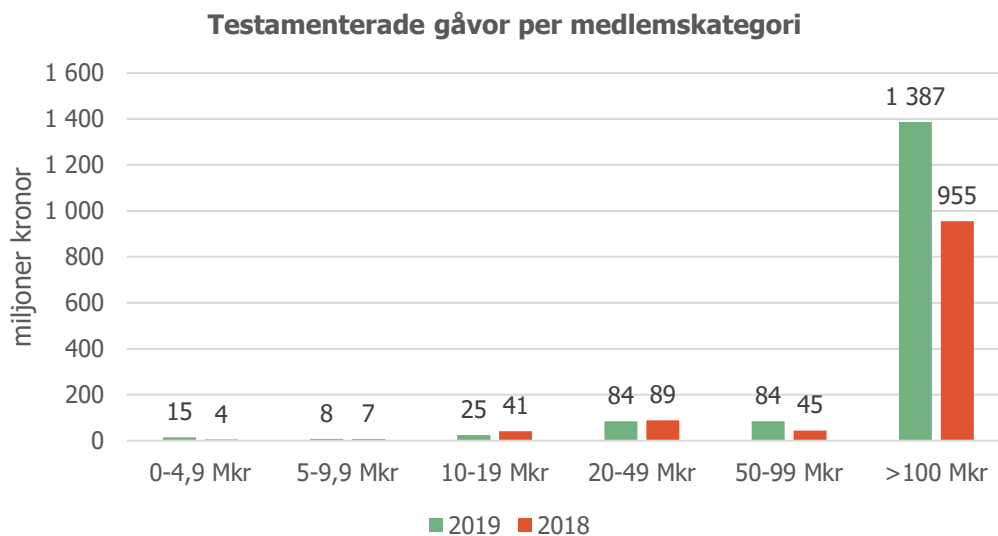
Utvecklingen av testamenterade gåvor ska framförallt tolkas över en längre tid. Testamenterade gåvor kan vara stora och ett eller ett fåtal testamenten påverkar statistiken totalt. Under 2019 uppger åtta stora medlemsorganisationer att de har mottagit ett antal ovanligt stora testamenterade gåvor. Sett över en period om sex år har testamenterade gåvor totalt ökat med drygt 80%, från 883 miljoner kronor till 1,6 miljarder kronor. Antalet skiftade testamenten var under 2019 1773.



Den gröna kurvan visar belopp i miljoner kronor för testamenterade gåvor och de röda staplarna visar antalet skiftade testamenten. Uppgift om antal testamenten finns inte för år tidigare än 2016.

Liksom tidigare år är det knappt hälften av medlemsorganisationerna som tagit emot testamenterade gåvor under 2019 (44 % jmf 46%). Huvuddelen av både antalet gåvor och det totala beloppet för testamenterade gåvor tas emot av de stora organisationerna. För 2019 är det 13 organisationer som var och en visar på ökning från testamenterade gåvor på 10 miljoner kronor eller mer. Sex av de organisationerna har ökning på mellan 40 miljoner kronor och 90 miljoner kronor. Det är endast en organisation som 2019 har tappat mer än 10 mkr i insamling från testamenterade gåvor. Totala intäkter från testamenten till de enskilda organisationerna sträcker sig från 3 000 kronor till 340 miljoner kronor.

Diagrammet nedan visar att de största organisationerna har tagit emot 1 387 miljoner kronor av totalt 1 602 miljoner kronor, det vill säga 87%.



Ny forskning om testamenterade gåvor

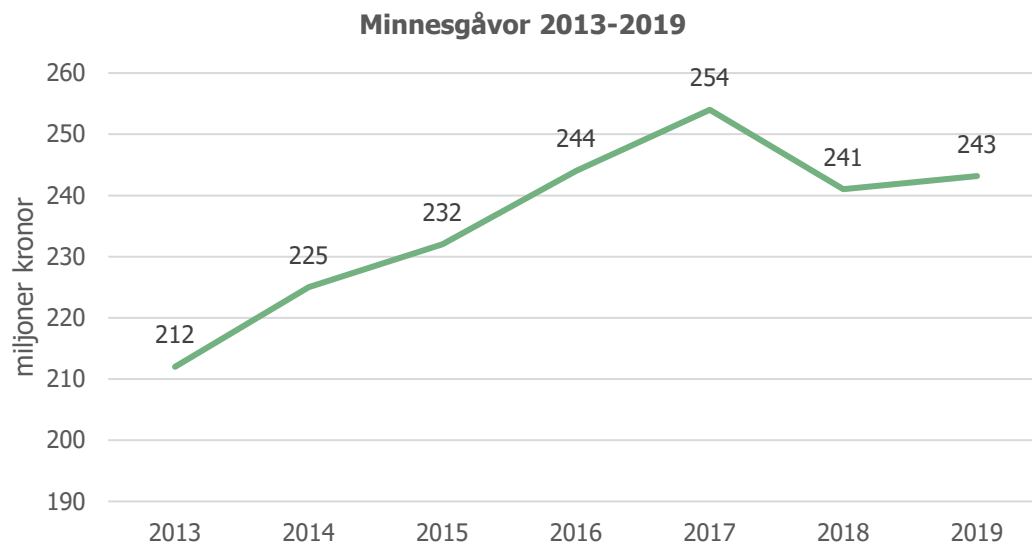
Mikael Elinder, docent och lektor i nationalekonomi vid Uppsala universitet, kan genom forskning på ett omfattande datamaterial visa hur mer än 140 000 avlidna svenskar valde att fördela sin kvarlåtenskap.

I vår forskning finner vi att ungefär 3–4 procent av kvarlåtenskaperna i Sverige testamenteras till välgörenhetsorganisationer. Men varför ger människor så lite till välgörenhet när de inte ens kan använda pengarna själva längre? Genom att studera hur arvlätare väljer fördela sin kvarlåtenskap försöker vi förstå vad som avgör huruvida en välgörenhetsorganisation inkluderas i ett testamente eller inte. Vad skiljer de som testamenterar till välgörenhet från de som inte gör det? Två grupper sticker ut som extra generösa: De som är rika och de som saknar släktingar. De som har barn eller partner när de avlider testamenterar däremot i genomsnitt mindre än 0,1 procent av sin kvarlåtenskap till välgörenhet. Vår forskning går ut på att försöka förstå dessa mönster och vad de säger om altruism. Vilka bryr vi oss om och hur mycket?

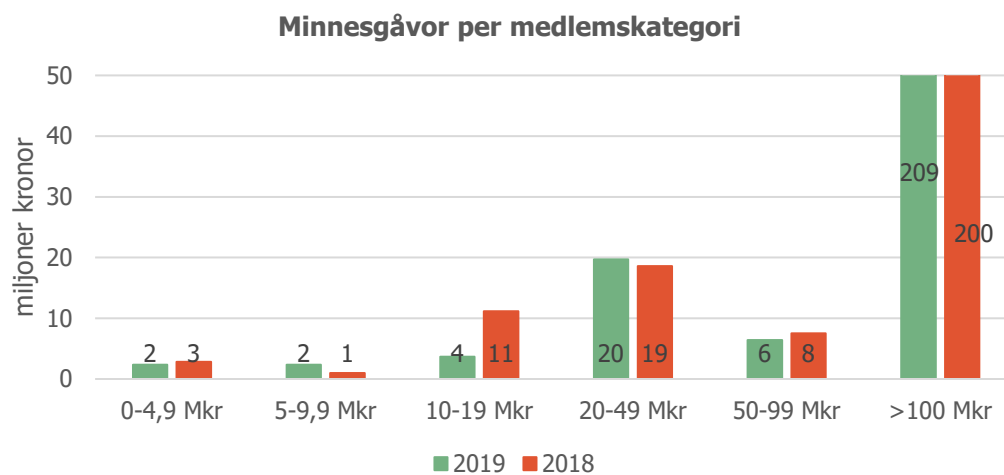
Mer från Mikael Elinders forskning kommer att presenteras under Insamlingsforum 2020.

2.1.3 Minnesgåvor går främst till forskning

Under 2019 samlades 243 miljoner kronor in via minnesgåvor. Det är en ökning om cirka två miljoner kronor från föregående år men fortfarande lägre än tidigare år. Minnesgåvorna ligger nu på samma nivå som 2016.



Minnesgåvor står för en liten del, 3%, av total insamling av gåvor men för vissa medlemsorganisationer är det en viktig intäktskälla. Av de totalt 243 miljoner kronorna har 76% tagits emot av fem organisationer som alla har total insamling över 100 miljoner kronor och varav fyra har forskning som huvudändamål. Totalt är det 108 organisationer som uppger att de har mottagit minnesgåvor under 2019.

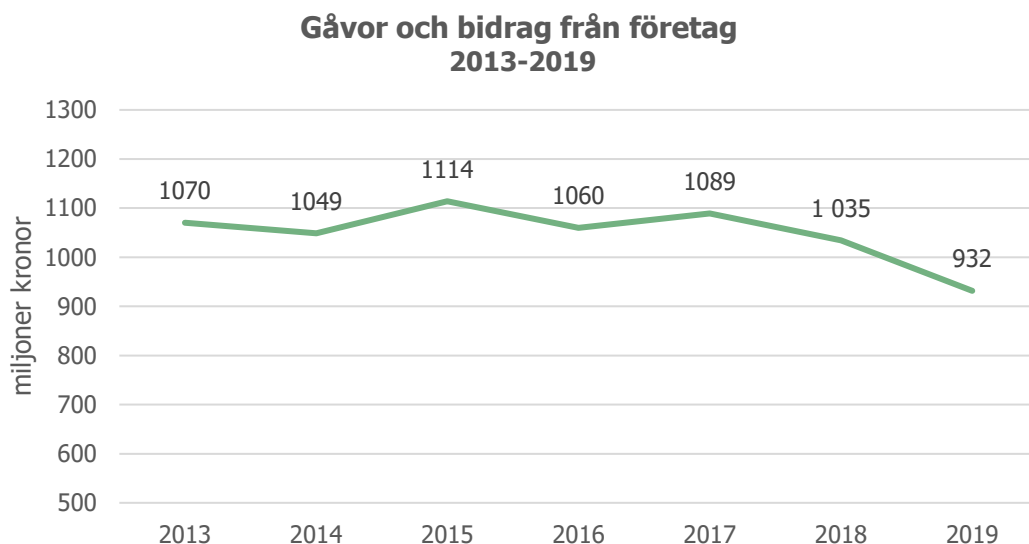


Observera att den lodräta axelns värden bryts vid lägre belopp för ökad tydlighet för de övriga värdena.

2.2 Gåvor och bidrag från företag

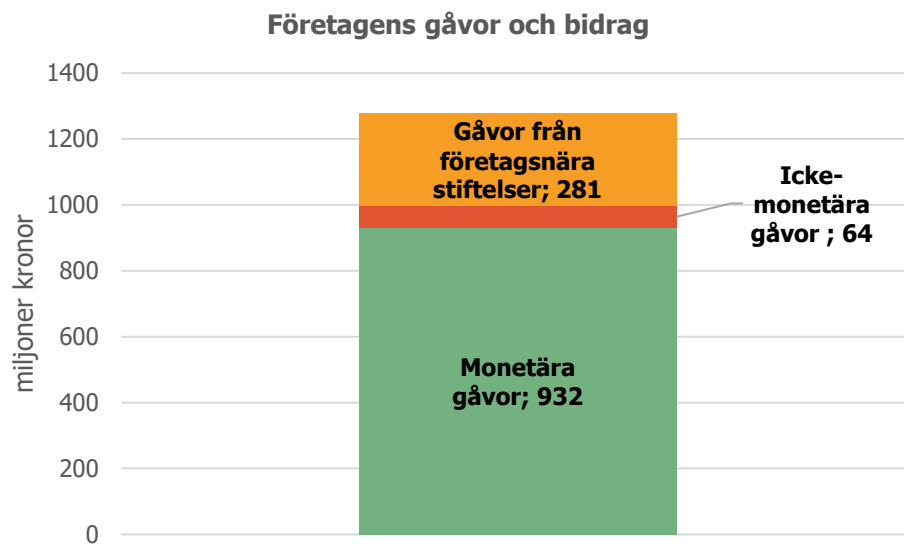
Företagens gåvor och bidrag har pendlat runt 1 miljard kronor sedan 2013 och vid första anblicken ser det ut att ske en markant nedgång under 2019 med nästan 10 % (103 Mkr).

Nedgången kan dock förklaras av två stora förändringar. En del av nedgången förklaras av en omdefinition av en stor gåva som skänkts flera år i följd. Gåvan på närmare 30 miljoner kronor inkommer via en företagsnära stiftelse och har tidigare definierats som en företagsgåva men återfinns nu under övriga organisationer. En annan del av nedgången förklaras av att ett stort företagsstöd till en enskild organisation nu fasas ut, denna enskilda gåva står för över 80 mkr.



I årets undersökning har för första gången inhämtats uppgifter om icke-monetära gåvor från företag inhämtats. Med icke-monetära gåvor från menas till exempel pro bono insatser eller barter mot partnerskap. Alltså någon form av gåva/bidrag/tjänst från ett företag som har ett värde för mottagande organisation men som inte skänks i rena pengar. Utöver de 932 miljoner kronor som har registrerats som gåvor och bidrag från företag har också icke-monetära gåvor till ett värde av 64 miljoner kronor rapporterats.

För jämförbarhet med föregående år inkluderas dessa inte i grafen ovan men nedan infogas en illustration över hur företagens totala givande kan se ut om såväl företagsnära stiftelser som icke-monetära gåvor inkluderas.

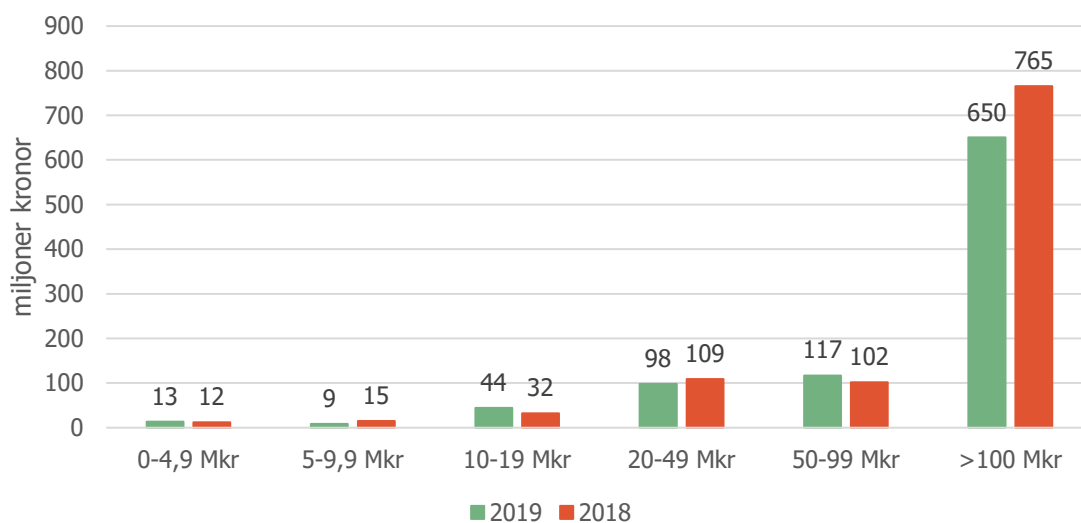


Totalt uppgår då företagens stöd till ideella organisationer till närmare 1,3 miljarder kronor.

Andelen medlemmar som har mottagit gåvor eller bidrag från företag är 82% vilket är i nivå med 2018. Antalet företag som har skänkt gåvor till organisationerna är 28 000. Det är för andra året en minskning av antalet företagsgivare. Motsvarande siffra 2018 var 38 000. Dock ska denna siffra läsas med försiktighet eftersom alla inrapporterande organisationer inte har möjlighet att mäta denna uppgift. Antalet företag är inte nödvändigtvis detsamma som unika företag utan samma företag kan mycket väl vara givare till flera organisationer.

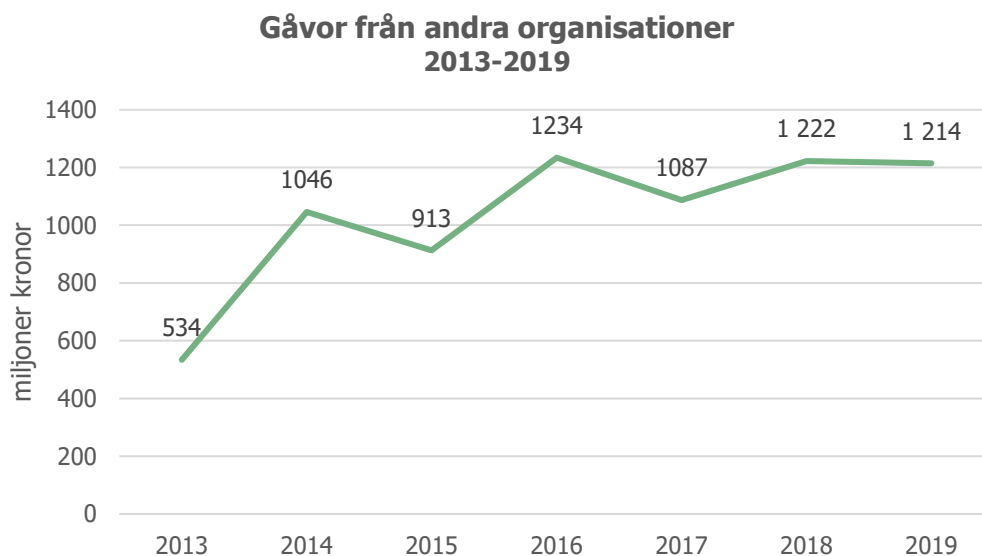
Det är 60 organisationer som uppger att gåvor och bidrag från företag har ökat jämfört med föregående år. Totalt summerar deras ökning till 148 miljoner kronor. 55 medlemmar anger att de har minskat sin insamling med sammanlagt 205 miljoner kronor. En del av den här minskningen förklaras...

Gåvor och bidrag från företag



Organisationer som samlar in 100 miljoner kronor eller mer ta emot 70% av alla gåvor och bidrag från företag, 650 av 932 miljoner kronor. De storleksgrupper som har ökat gåvor och bidrag från företag är organisationer 50–99 miljoner kronor, 10–19 miljoner kronor samt 0–4,9 miljoner kronor. Den huvudsakliga nedgången i företagens givande återfinns alltså hos de största organisationerna.

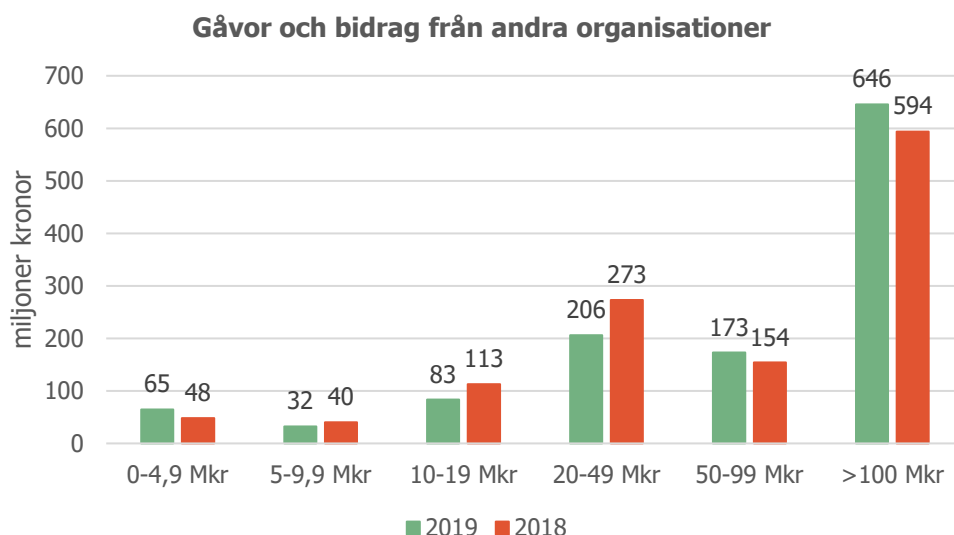
2.3 Gåvor och bidrag från andra organisationer (icke offentliga)



Gåvor och bidrag från andra organisationer ligger på samma nivå som föregående år. Denna givarkategori har historiskt varierat mer mellan åren vilket till stor del kan bero på att gåvor och bidrag som är avsedda för särskilda projekt ska redovisas det år pengarna har använts. Det betyder alltså att bidraget eller gåvan kan ha getts ett annat år men använts under 2019.

I denna givarkategori ingår även gåvor från Radiohjälpens och Postkodstiftelsen. Bidragen och gåvorna från Radiohjälpens står för 134 miljoner kronor (2018: 133 mkr) och Postkodstiftelsen 71 miljoner kronor (2018: 49 mkr).

Som nämndes i kapitlet ovan sker en del av företags givande via företagsnära stiftelser vilket då registreras i den här givarkategorin. För att få en bättre bild av hur företagens stöd till civilsamhället ser ut har årets undersökning därför inkluderat förtydligande av bidrag från företagsnära stiftelser. Av de 1 214 miljoner kronor som togs emot från andra organisationer kom cirka 280 miljoner kronor från stiftelser med nära koppling till ett företag. Det är totalt 15 organisationer som uppger att de har tagit emot gåvor från stiftelser med nära koppling till ett företag.

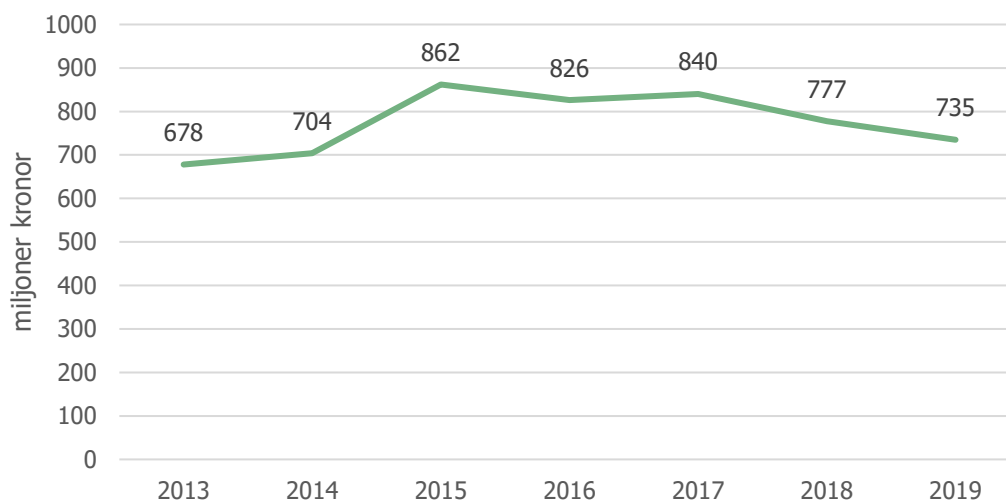


I de två största storlekskategorierna och i den minsta har gåvor och bidrag från andra organisationer ökat.

2.6 Bidrag från Postkodlotteriet

Bidrag från Postkodlotteriet uppgick 2019 till 735 miljoner kronor vilket är en minskning med 42 miljoner kronor jämfört med föregående år. Under den senast sexårsperioden har gåvor och bidrag från Postkodlotteriet ökat med 128 miljoner kronor eller cirka 19 % men de två senaste åren har stödet minskat.

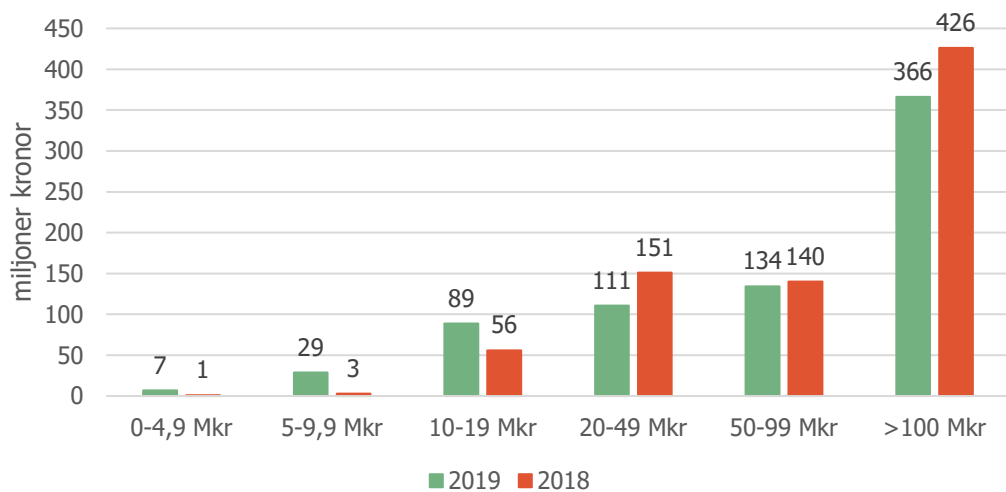
Postkodlotteriets bidrag 2013-2019



Med de förändringar spel- och lotterimarknaden genomgått där stora internationella aktörer som är verksamma med snabba spelformer on-line blir alltmer dominerande, kommer det vara svårt för ideella aktörers lotterier att utvecklas lika väl som under tidigare år. Det innebär att det finns en stor risk att intäkter från lotterier generellt, alltså inte bara Postkodlotteriet, kommer att se fortsatta minskningar framgent.

Det var 62 organisationer som uppgav att de tagit emot bidrag från Postkodlotteriet. För 19 organisationer ökade intäkterna medan 39 angav minskningar.

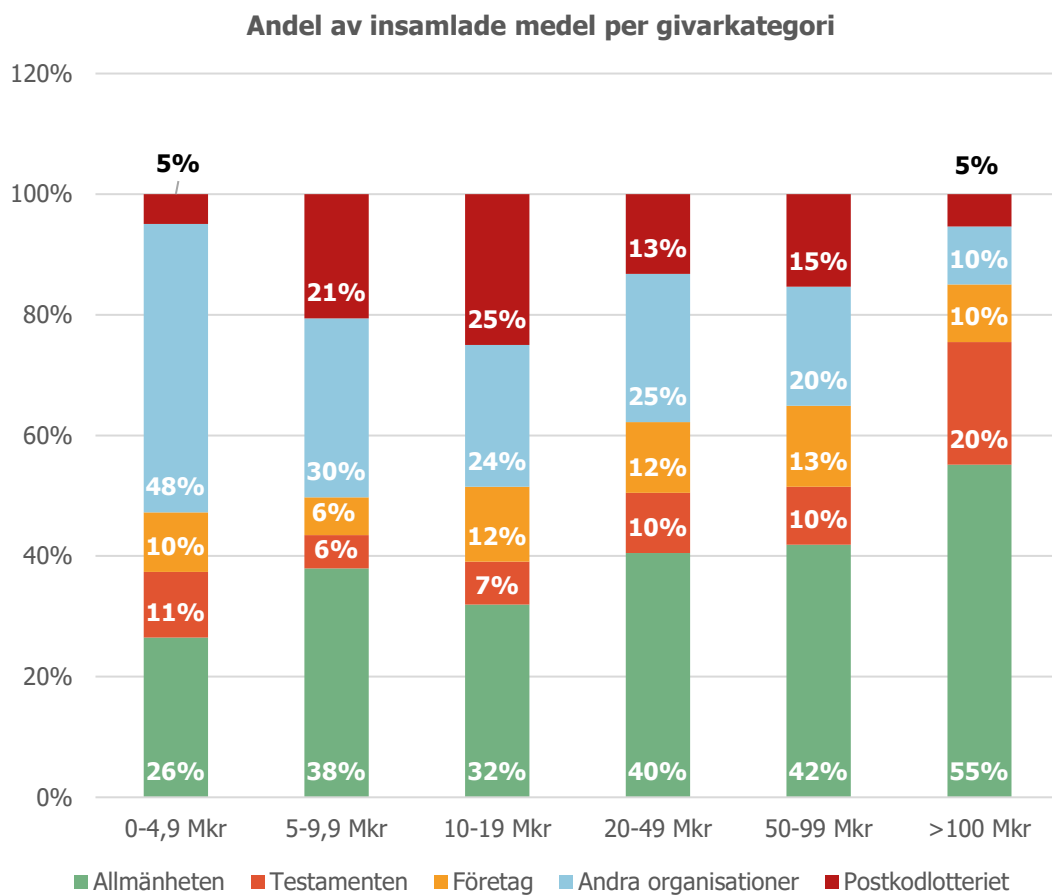
Bidrag från Postkodlotteriet



Bidraget från Postkodlotteriet har ökat för de minsta storlekskategorierna. För både storlekskategorin 10–19 miljoner kronor och 5–9 miljoner kronor förklaras ökningen av att det är flera organisationer som har tagit emot gåvor från Postkodlotteriet och alltså inte av att gåvorna till respektive organisation har ökat.

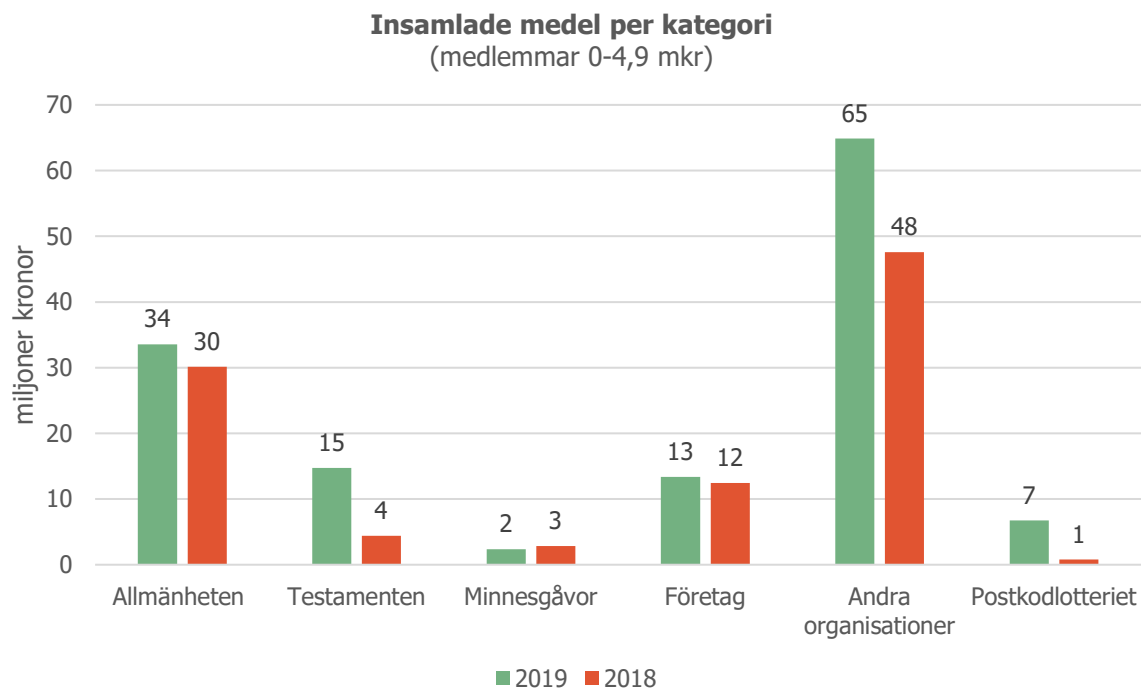
3 Insamling per medlemskategori

I det här kapitlet redovisas statistiken fördelat på medlemskategorierna som baseras på storlek på total insamling.

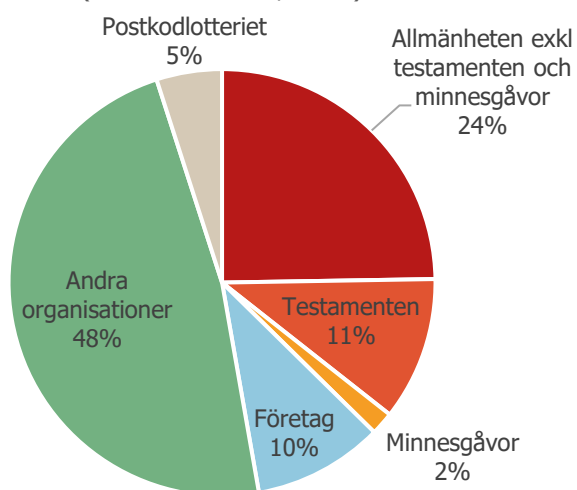


Andra organisationer inkluderar Radiohjälpen, Postkodlotteriet och övriga lotterier/bingo.

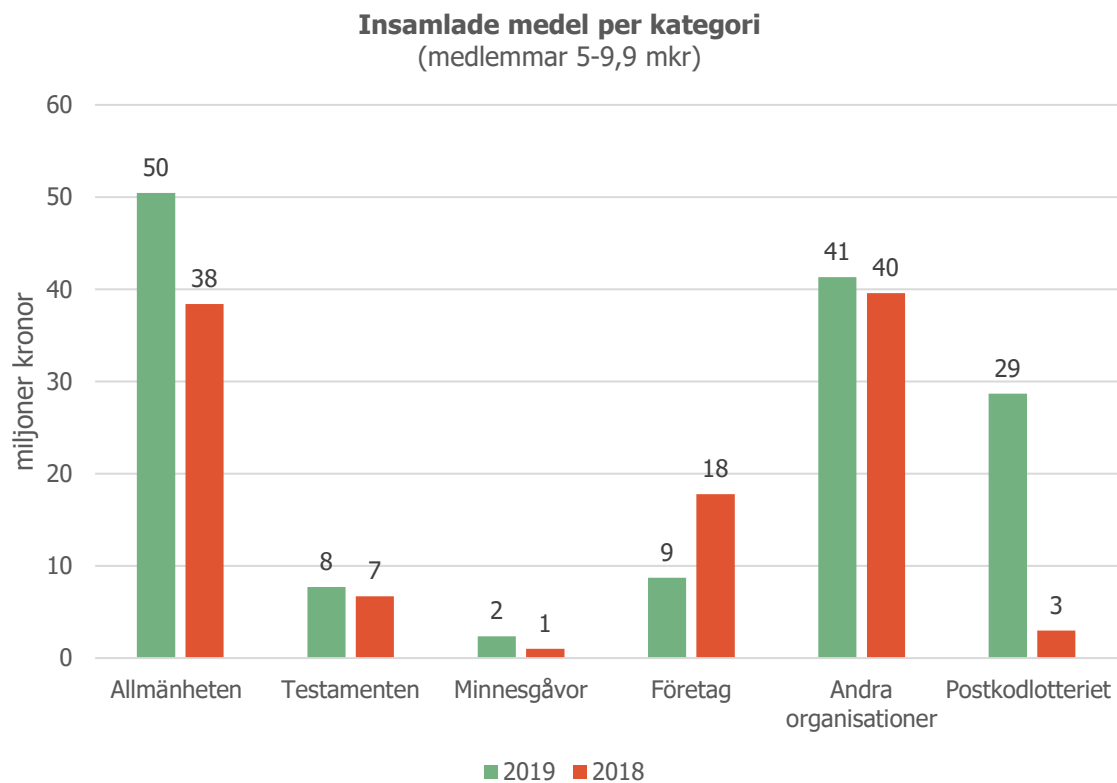
3.1 Medlemmar 0–4,9 miljoner kronor



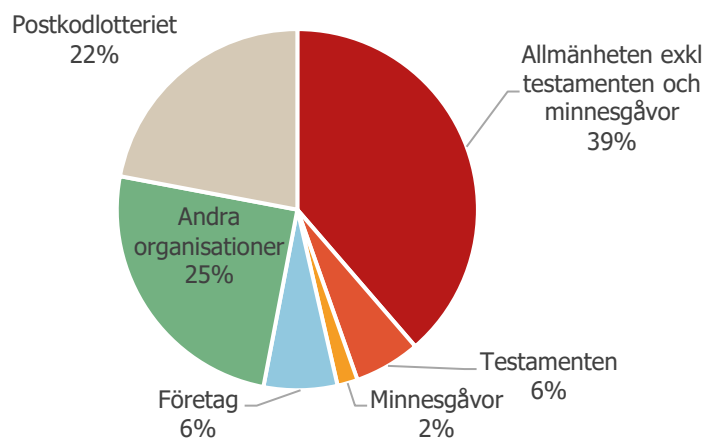
Fördelning av totalt insamlade medel 2019
(medlemmar 0-4,9 mkr)



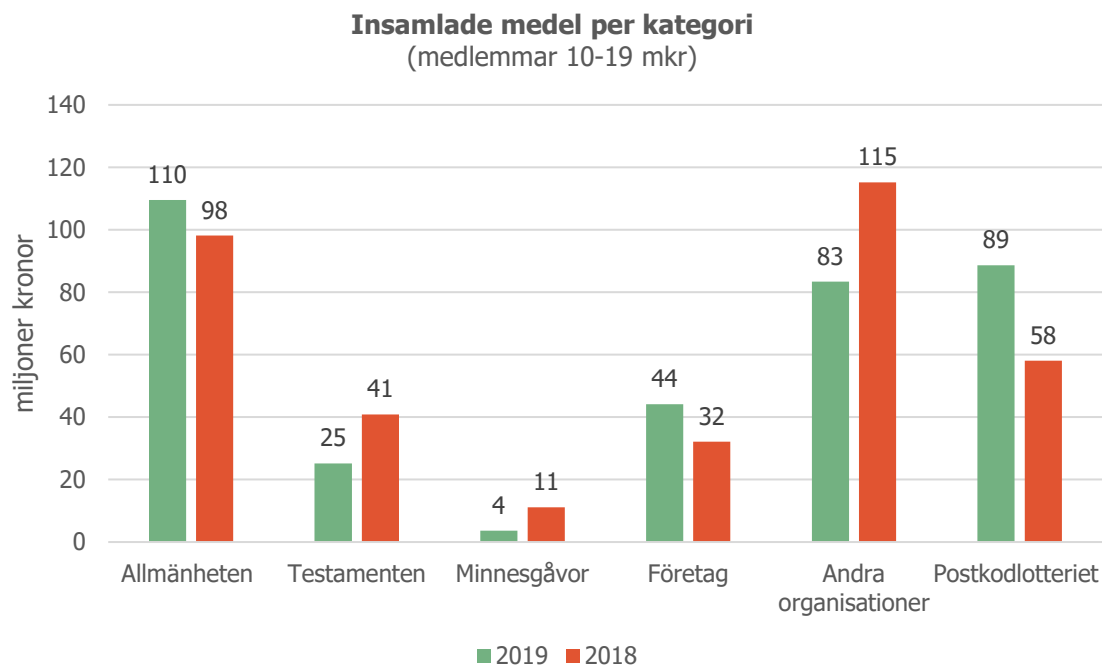
3.2 Medlemmar 5–9,9 miljoner kronor



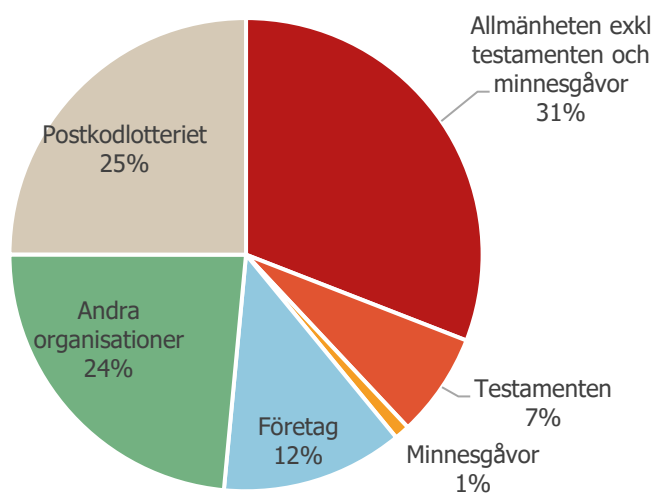
Fördelning av totalt insamlade medel 2019 (medlemmar 5-9,9 mkr)



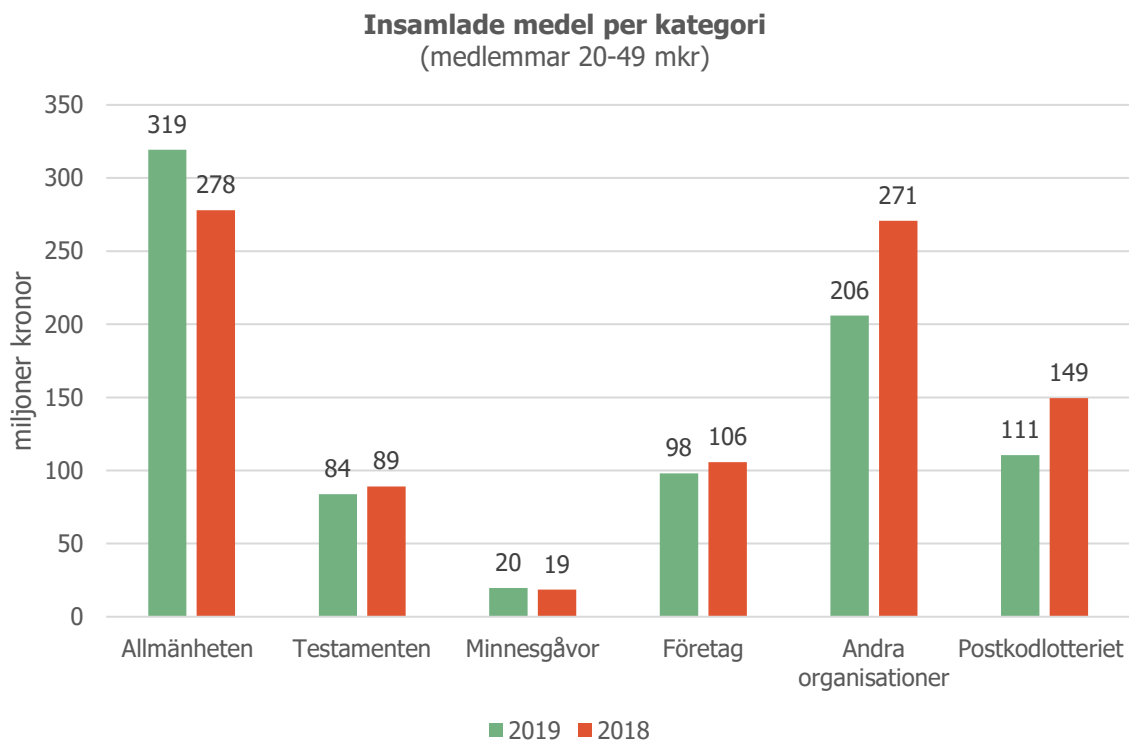
3.3 Medlemmar 10–19 miljoner kronor



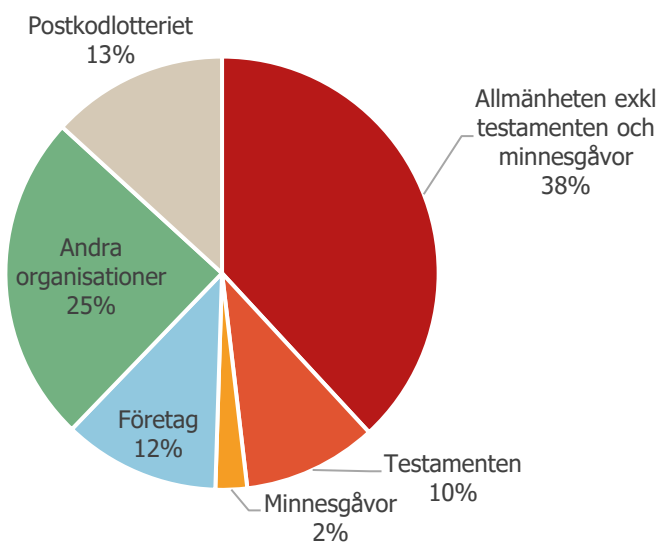
Fördelning av totalt insamlade medel 2019
(medlemmar 10-19 mkr)



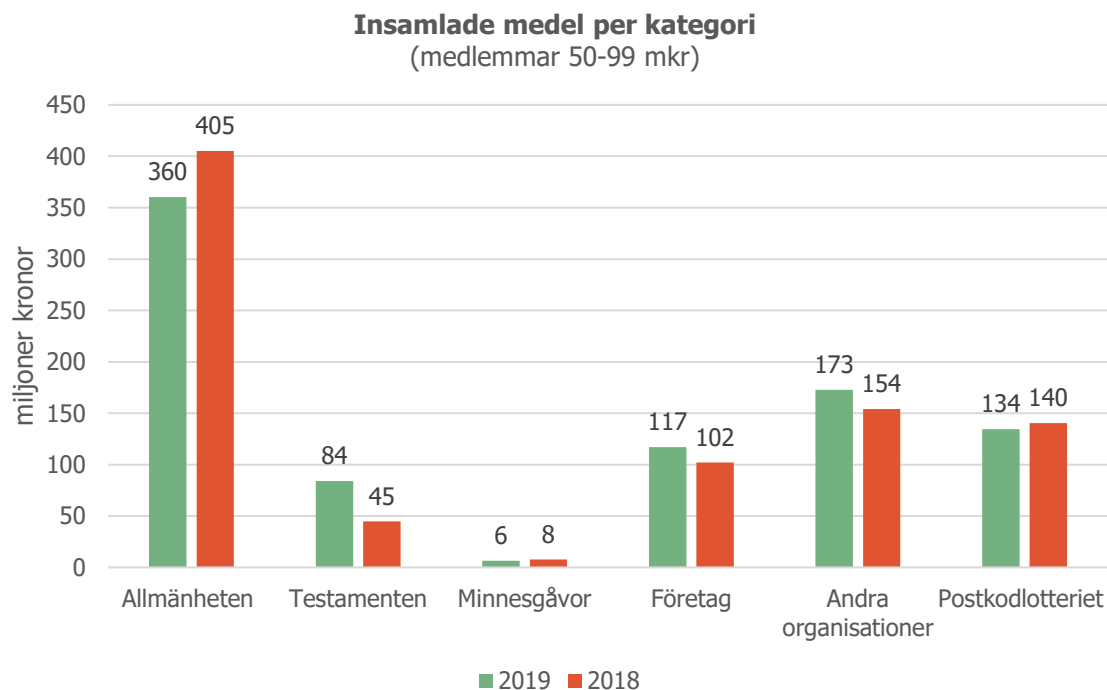
3.4 Medlemmar 20–49 miljoner kronor



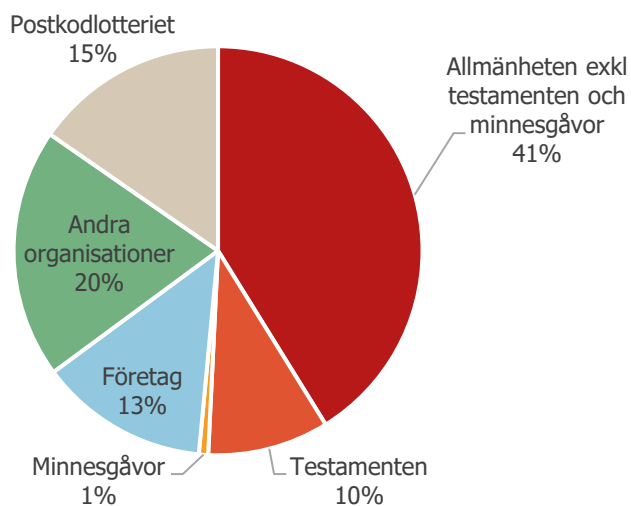
Fördelning av totalt insamlade medel 2019
(medlemmar 20-49 mkr)



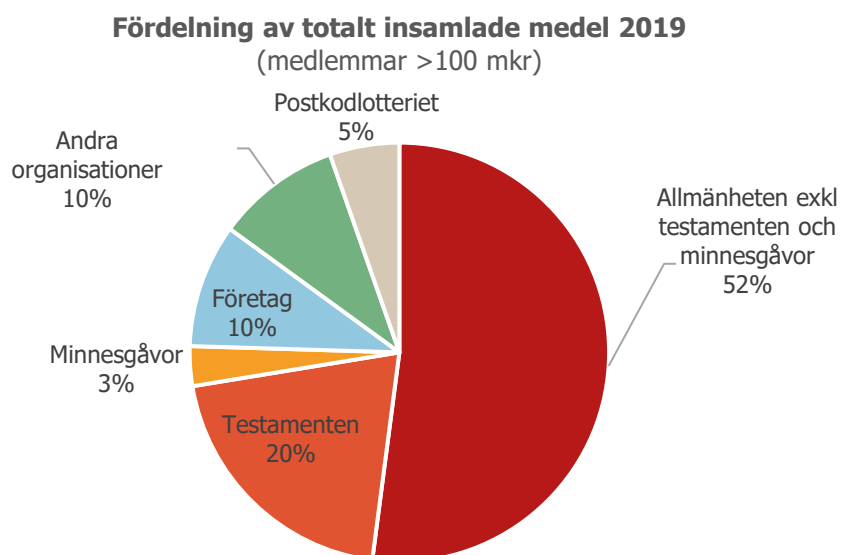
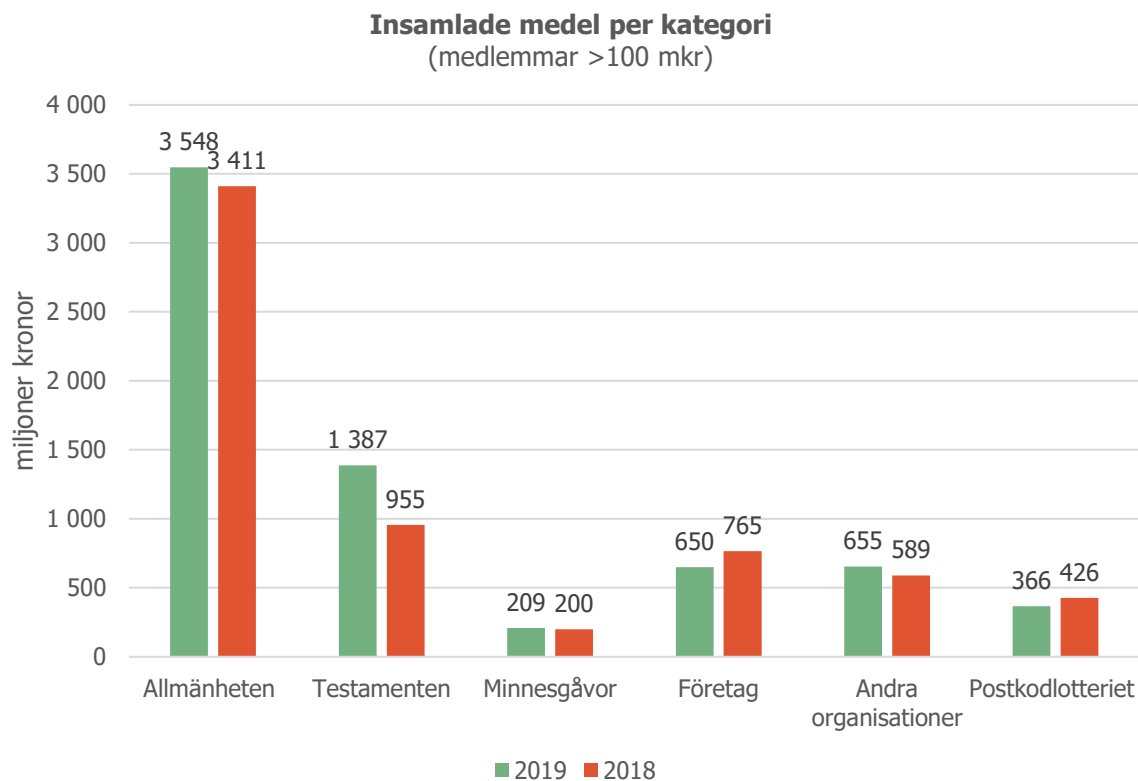
3.5 Medlemmar 50–99 miljoner kronor



Fördelning av totalt insamlade medel 2019
(medlemmar 50-99 mkr)



3.6 Medlemmar >100 miljoner kronor



Kontakt

www.givasverige.se

Charlotte Rydh, Generalsekreterare

Telefon: 08-677 30 93

E-post: charlotte@givasverige.se

Josefiina Ben Azzouz, Analytiker

Telefon: 08-677 30 91

E-post: josefiina@givasverige.se